

Texta postală
plătita în num.
No. 30523/1934

Szerkesztő
és kiadó

10. Telefon: 18-60. De
Havonta 110, négyed
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
félre 12, egészévre
Hirdetések díjszabása
„UJ KELET” a
banatj zsidóság egy naplaja.
Cikkjeink utánnyomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Felelős:
Készítő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
Ara 5 lej

dator responsabil-Felelős szerkesztő:
Jámor Ferenc, Administrator
delegat si girant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre, Proprietar-
tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editură, Registrul publicatiunilor
periódice No. 43, Dos. 889, 1938.
Tribunatul Cluj, Secția III.

Kedd, június 27.
1939—5699. Tamuz 10.
XXII. évfolyam, 140. szám.

A szovjet külpolitikája

Az angol-francia-orosz tárgyalások harmadik hónapja is befejezéshez közeledik anélkül, hogy konkrét eredményei mutatkoznának. Ellenkezőleg: az utóbbi napok során a tárgyalások tempója alábbhagyott, rövid-hosszabb szünetek szakították meg a folytonosságot. Ez az akadozás és az ebből áradó bizonytalanság lidércként nehezíti az emberiség azon részére, amely a tárgyalások eredményes befejezésében a béke szilárd biztosítékát, az erőszak hatalmának megszüntetését, a kismiszteri szabadságának garanciáját, általában egy nyugodtabb holnap eljövését várta, kiszabadulást abból a fullasztó idegfeszültségből, amelyben hónapok óta él a világ.

Természetesen nem könnyű innen eldönteni, melyek azok a tényezők, amelyek a tárgyalások menetét minduntalan feltartják. Chamberlain mintegy hat héttel ezelőtt kijelentette az alsóházban, hogy a nagy elvi kérdésekben már létrejött a meggyőzés, csupán néhány részletkérdés tisztázása maradt fűgőben. Melyek volnának ezek a részletkérdések és hogyan lehetséges, hogy megvitásuk heteket vesz igénybe, sőt a részletkérdések azok, amelyek egy adott pillanatban felborulással fenyegetik a meggyőzés kilátásait? Általában három problémát regisztrált a világsajtó, mint amelyek körül a tanácskozások folyamatban vannak: 1. a balti államok garanciája, 2. a Táv-Kelet védelme és 3. vezérkari megbeszélések Anglia, Franciaország és Oroszország között, még a segélynyújtási szerződés aláírása előtt.

A balti államok kérdése időközben — a jelek szerint — rendezést nyert. Az angol kormány, amely kezdetben arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem lehet valamely államért akarata ellenére szavatosságot vállalni, mégis hozzájárult ahhoz, hogy a nagy védelmi front védőszárnyait Litvánia, Lett. és Észtországra is kiterjessék. Azóta bizonyára megtalálták azt a diplomáciai formát is, amelybe ezt a garanciát beiktassák. Leon Blum fejtette ki a minap, hogy az oroszoknak a balti államokra vonatkozó kívánságát teljesen indokoltnak találja. A balti államok képezik Oroszországgal szemben a legkézenfekvőbb felvonulási területet a német expanzió számára. Másrésztől konfliktus kirobbanása esetén a szovjet biztosítani akarja magának a lehetőséget, hogy repülői bombázóhassák Kelet-Poroszországot. Az ut a balti államokon át vezet.

Az angol külügyminisztérium csak a minap cáfolta meg, hogy a Moszkvával folytatott tárgyalások a keletázsiai orosz határok szavatolására, is kiterjedjenek. A német távirati iroda e cáfolathoz megjegyezte, hogy a tárgyalások éppen azért rostokolnak, mert a szovjet conditio sine quanon-ként jelleme meg a keletázsiai határainak biztosítását. Ha már most Anglia engedékeny magatartást tanúsít Japánnal szemben a tiencsini konfliktusban, ugy Moszkva nem minden ok nélkül teszi fel a kérdést: vajon csakugyan meghalt-e az a „müncheni szellem”, amely Chamberlain politikáját eddig irányította. A japán előretérés az angol-orosz egymásra utaltságot és érdekközösséget feltételel nyilvánvalóvá tette. A fehér hatalmaknak a koncessziós területekről való elűzése, Japán hatalmának kiterjesztése a mőnyi birodalomra, olyan tényezők, amelyeknek élet a szovjet a többiekkel legalább is egyenlő mértékben éri. Ha azonban ez a kérdés az angol-orosz együttműködés kereteinek kiszélesítését teszi szükségessé, ugy a tárgyalások új fázisba kerülnek, ami azoknak további elhúzódását vonná maga után. A diktatork közlebbi tervét szempontjából ez távolról sem biztató, bár Németországnak a danzigi kérdésben való tétovázása azt bizonyítja, hogy a tárgyalások pusztá felvétele alkalmas volt némely vállalkozási kedv lehűtésére.

A vezérkari tárgyalásoknak a paktum aláírása előtt való megkezdése ellen angol és francia katonai körökben egyaránt sok kifogás hangzott el. Hivatkoztak arra, hogy csak röviddel ezelőtt az orosz tengerészeti népbiztos Olaszországnak adott ki megpítésre egy hadihajót, amelynek terve Franciaországban készült és amelynek típusát a

London enged Moszkvának

Leon Blum kélti az oroszok meggyezési készségét, de a francia lapok biznak a közeli meggyezésben. Hitler beszéde az olasz frontarcok előtt

Párizs, június 26. A francia közvéleményben nagy feltűnést keltett, hogy Leon Blum a Populaire hasábjain cikket írt, amelyben kétségét fejezi ki aziránt, hogy a szovjet hajlandó lenne meggyezést kötni a demokratikus nagyhatalmakkal.

A Daily Telegraph diplomáciai szerkesztője szerint a Foreign Officeba hosszú távirat érkezett Seeds moszkvai angol nagykövettől, aki engedményeket javasol az orosz állásponttal szemben.

Angol-francia körökben remélik, hogy rövidesen befejezik a tárgyalásokat, ha a párizsi és londoni kormányok hajlandók megfogadni moszkvai képviselőik tanácsát.

A francia lapok a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban azon reményüket fejezik ki, hogy a legújabb engedmények alapján az egyezményt rövidesen megkötik.

A Le Figaro londoni tudósítója is megerősíti, hogy Anglia moszkvai nagykövete újabb engedményeket javasolt kormányának. Ezeknek alapján angol hivatalos körök vasárnap este azon reményüket fejezték ki, hogy elégitő eredményekre lehet számítani, amennyiben a párizsi és londoni kormányok belátnak a moszkvai követeik által tett javaslatokba. A lap azt írja, hogy a Foreign Officeba érkezett berlini jelentés szerint a német kormányban szándékában áll a közelebről meginduló német-orosz gazdasági tárgyalásokon politikai természetű kérdéseket is felvetni. A német vezetőemberek szerint az antikomintern-paktum nem jelentene többé akadályt a német-orosz megemtetemadési egyezmény utján, mert az csak a kommunista külföldön kifejtett tevékenysége ellen irányul.

London magáévá teszi Molotov kívánságait

A l'Oeuvre londoni jelentése szerint újabb utasítások mentek Stranghoz, akit felhatalmaztak, hogy fogadja el Molotov kérését a Balti-államoknak nyújtandó ömüködő segélynyújtást illetően.

Az Excelsior felteszi a kérdést: honnan veszik a berlini újságírók, hogy Chamberlain magatartása megváltozott volna az angol-japán incidensekből kifolyólag. Legutóbbi beszédeben az angol miniszterelnök semmi olyat nem mondott, ami változást jelentene. Chamberlain soha sem utasította el a tárgyalásokat, de nem volt hajlandó meghajolni az erőszak előtt és ezt sohasem szűnt meg szlárdan és mérséklettel hangoztatni. A német sajtó gunyolódik a moszkvai tárgyalások lassu menete felett. Igaz, hogy az egyezmény nehézségeibe ütközik. Nem kételkedünk abban — írja a lap —, hogy hasonló helyzetben Hitler gyorsabban menne, de Chamberlain számára a szerződések nem jelentenek papírrongyokat. Mielőtt aláírna valamit, Chamberlain világosan tudni akarja, mire kötelezi magát országá nevében. Ezért csak dicsőretrre érdemes.

nek gyakorlatilag nem adták bizonyosságot. Akkor azonban vége a tárgyalásoknak.

Berlini lapkommentárok Chamberlain beszédehez

Berlin, június 26. Chamberlain angol miniszterelnök szombat este Cardiffban elmondott beszédét, amelyben a Németországhoz való közelédes lehetőségeire célozott, kétkedően fogadja a német sajtó.

A Völkischer Beobachter kommentárjában megállapítja, hogy már 1914 előtt sok szó esett Londonban a német-angol meggyezéséről. Ugyanakkor azonban az angol diplomácia Németország bekerítését kovácsolta. A bekerítés akkor is bekerítés maradt, ha Anglia a béke apostolának tünteti fel magát és ha azt hirdeti, hogy hajlandó szolgálatot tenni Németországnak.

A Berliner Lokalanzeiger szerint az lenne az igazi békés közleledés, ha visszaadnák Németországnak azokat a gyarmatokat, amelyek felett ma angol lobogó leng.

A Deutsche Allgemeiner Zeitung azon a véleményen van, hogy Chamberlain beszédét a sűrű ködben élő angol választóknak és nem a külföldnek szánta.

A németek és olaszok tévedése

London, június 26. (Rador). A Times azt írja legutóbbi vezércikkében, hogy a legnagyobb veszély abból fakad, hogy Németországban nem tulajdonítanak maradéktalan fontosságot az angol államférfiak nyilatkozatainak. Megismétlődik, ami 1914-ben történt. A németek és olaszok előtt naponta hangoztatják, hogy a brit birodalom gyenge és hanyatlóban van. Nem értik meg, hogy a buldog, bámmennyire is izgatják, nem ugat, mielőtt harapott volna, de amikor harap, akkor nem huzza ki belevájt fogait. A német és olasz sajtó annyira tele van közvetlen kihívásokkal, hogy az angol beszédek mérsékelt hangját tévesen fogják fel. Szerencsétlenséget jelentene az egész világ számára, ha Chamberlain és lord Halifax ismételt figyelemztetéseit, hogy erőszakra hasonlóan fognak válaszolni, nem vennék figyelembe, amíg en-

Hitler beszéde a német-olasz szolidaritásról

Berlin, június 26. (Rador). A volt olasz frontarcok előtt mondott beszédeben Hitler többek között a következőket mondotta: — Akkor testek látogatást a német birodalomban, amikor a nemzeti szocialista és fasiszta forradalmak együttesen küzdenek egy ellenséges világgal szemben. Szilárd a meggyőződés, hogy közös eszményeink, bátorságunk és elhatározásunk ereje meg fogja húsítani a demokráciák és kapitalista plutokráciák azon próbálkozásait, amelyek a mi összetörésünkre irányulnak. Az élet azon népeket illet meg, amelyek készek mindent feláldozni létükért és jövőjükért. Ti már meghoztatok ezeket az áldozatokat, mi ugyancsak. De a jövőben együtt fogunk har-

(Folytatása a 8-ik oldalon)

francia tengerészet titokban tartotta. A kölcsönös bizalmatlanság volna a jelek szerint az a tényező, amely a tárgyalások sikeres befejezését elsősorban akadályozza. Sztajin tétovázásában egyes angol és francia vezetők már-már annak megnyilatkozását látják, hogy az orosz diktátor nem mer feyvert adni népének kezébe. Másrésztől a Krenlben azt hangoztatják, hogy München után Bonnet külügyminiszter az orosz-francia segélynyújtási szerződés felbontásának gondolatával foglalkozott — mint amely szükségtelen — és így a müncheni politikussokkal szemben változatlanul irányítják

Anglia és Franciaország sorsát, a szovjet kormányak minden oka megvan arra, hogy egészen világos kötelezettségek vállalását kérje és vezérkari tárgyalások során győződjék meg arról, milyen mértékben tudnának a nyugati hatalmak és mennyire volnának készek arra, hogy Kelet-Európában katonailag beavatkozzanak.

Strang egyik kísérője kijelentette Moszkvában, hogy ha presztizséről van szó, Nagy-Britannia nem isméri a tréfát. A tiencsini előzmények után az angol külpolitikának minden oka megvan arra, hogy a moszkvai tárgyalások gyors befejezését sürgesse.

VILÁG TUKRÁ

Az új svájci nacionalizmus

Két hónappal ezelett a helvét köztársaság huszonkét katonja törvényt fogadott el az ország „szellemi honvédelméről”; azóta lépten-nyomon találkozik az ember ezzel a különös harci jelszóval sajtóban és politikában: a „szellemi honvédelem” mint világitójelkép lebeg Svájc egész közléte felett. A határokon túlról titkos utakon és rejtett ösvényeken idegen földön kitermet politikai eszmeáramlatok szivárognak Svájcba, amelyek az ősi talajból kiterbélyesedett demokráciát próbálják aláásni és divatos fajelméletekkel igyekeznek belülről felrobbantani a nemzeti társadalom egységét. Ezzel a totalitáros, vezérelves propagandával szemben akarja megvédeni Svájc politikai hagyományait, szabadságesszméket felépült hatszázéves demokráciáját a szellemi honvédelemről szóló törvény. „A modern hódítás eszköze — mondotta Egli előadó a javaslat bizottsági tárgyalásán — nemcsak a katonai akció, hanem a propaganda is. Hiába gondoskodunk a hadsereg fejlesztéséről, ha nem védekezünk a határainkat ostromló propaganda ellen az ország szellemi erőinek teljes mozgósításával.”

Ezt a szellemi mozgósítást, ezt a harcoss ellenpropagandát hajtja végre a szellemi honvédelemről szóló svájci törvény, mégpedig egészen sajátos módon. Anélkül, hogy a köztársaság bármilyik hatalmas szomszédjának érzékenységet megbántana, ellentámadásba megy át az állami totalitás és a faji gondolat politikai érvényesítésével szemben és csendes, de annál energikusabb belső propagandával ismerteti meg a svájci néppel a maga ősi, örök, el nem muló értékeit. E szellemi mozgósítás nyomán egy új nacionalizmus hulláma söpri végig az egész helvét köztársaságot, amely ma tüntetően huzza alá mindazt, ami életformájában és kultúrájában tipikusan svájci. Ez a svájci jelleg pedig szöges, szinte kihívó ellentéte minden totalis és faji elméletnek.

Ennek az új svájci nacionalizmusnak erősítésére és támogatására a köztársaság külön szervezet állított fel, amely állami támogatást élvez ugyan, de amely mégis minden állami beavatkozástól és ellenőrzéstől függetlenül működik. Ez a szervezet: egy „Pro Helvetia” nevű új, sok millióval dotált alapítvány, amely saját hatáskörében gondoskodik a svájci ellenpropaganda kiépítéséről. A „Pro Helvetia” egyelőre évi félmillió frankos költségvetéssel dolgozik, de gondoskodás történt róla, hogy szükség esetén ezt az összeget megkétszerezzék. Az alapítvány a legnagyobb csendben, ugyszólván a nyilvánosság kizárásával működik, senki nem beszél róla, hogy tulajdonképpen mit is csinál a „Pro Helvetia” — de a munkája eredményével minden svájci lépten-nyomon találkozik.

A cél ez: azt a svájci polgárt, aki ma megszokottan, gondoskodás nélkül él benne a svájci demokrácia sajátosságos levegőjében, meg kell ismertetni ennek az ősi demokráciának belső mechanizmusával; tudatosá kell benne tenni azt, hogy egyén szabadságát és anyagi biztonságát ennek a demokratikus állami berendezkedésnek köszönheti, amely se nyelvi, se faji különbséget nem ismer polgár és polgár között. Filmek, újságcikkek, könyvek, előadások domborítják ki mindazt, ami ősi svájci hagyomány, hatszáz éves jellegzetessége ennek az országnak, egyszóval azt, ami tipikusan svájci. A svájci állam és a svájci élet minden jellegzetessége pedig pontosan

feltrati vitában
rámutat arra,
megillető tiszte-
let, ami a nem-
adását jelentet-
, aki új irányt

or kész — mon-
a kormány álta
tevékenység
zeti létünket.
Románia és a
megértésén
n kötelezett
szemben. Késze-
kijelölt uton ha-
rittműködve kö-

or Suceava tar-
ifejezésre Őfel-
ohajtott alkot-
ozta meg az or-

a szónok rámu-
a hagyományok
y monarchiája,
t. A patriarhá-
vényen volt a
asági kérdések
őgazdasági ter-
lyozását kéri e
egélhetésnek ol-
által való meg-
enek végén a re-
ét sürgeti.
zónoknak, majd
lést.

sa után Jero-
al fel. Az új kö-
eli annak kvali-
a — szakított a
sszehívta az or-
ti és politikai
zek. Majd Ar-
ni egyéniségét
energiát, amely
alva, harcolt az

iai német
irohanása
ellen

Magyar sajtó-
ést keltett Kar-
met kisebbégi
ellenés nyilatko-
lapban is meg-
nyilatkozatában
hogy Magyaror-
ek következhet-
volt. A nyilat-
szlovákiai ma-
ti 8 órai Újság-
szauztatította a
r magyarellenes
politikátlannak
ának fenn bizo-
g és Magyaror-
mos a továbbiak
mikor ér tragé-
Jó lesz azon-
hencég annyira
rt mindenkít ér-

t kölesönt
iának

Londonban fo-
targyalások s
ficsón ügyében
a ötmillió font

Lapkiadó E. T.
on. L. Pop 18

Hogyan történik az intellektuális foglalkozások megszervezése

Kollégiumokba tömörülnek az intellektuális foglalkozások

Bucuresti, június 26. A napokban tartotta ülését az intellektuális foglalkozások egyes szervezeteit átfogó konföderáció vezetősége. Az ország új politikai és társadalmi szervezetének megfelelően a dolgozók három kategóriája egyikét az intellektuális munka alkotja. A legutóbbi választásokon az intellektuális foglalkozások külön kollégiumban szavazták saját jelöltjeikre anélkül, hogy világosan körvonalozva lett volna a választások időpontjában: mely foglalkozásokat foglalja magában az intellektuális munka fogalma és anélkül, hogy a foglalkozások egységes szervezetbe tömörültek volna.

A tanácsulésen Enescu építész elnöklelté alatt törvénytervezet dolgoztak ki, amely taxative felsorolja az intellektuális munka területéhez tartozó foglalkozási ágakat. A tervezet kimondja, hogy az egyes intellektuális foglalkozások kollégiumokba tömörülnek azzal a céllal, hogy „közreműködjenek az általános érdekű problémák megoldásában, valamint professzionális érdekek tanulmányozásában és megvédésében. Eöböl a következő kollégiumok alakulnak meg:

Az intellektuális kollégiumok

1. Egyetemi tanárok, 2. középiskolai tanárok, 3. tanítók, 4. gazdaszok, könyvelők és kooperátorok, 5. vegyészek, 6. írók, 7. művészek, 8. színészek, 9. zenészek, 10. papok, 11. állatorvosok, 12. újságírók, 13-14. köztisztviselők, 15. katonai nyugdíjasok, 16. bírói nyugdíjasok, 17. nyugdíjas tanárok, tanítók és papok, 18-19. nyugdíjas köztisztviselők.

A kollégiumok királyi dekrétum utján létesítetnek azon minisztérium javaslatára alapján, amelynek rendelkezései alá tartozik az illető foglalkozási ág. A kollégium alapszabályait a minisztertanács hagyja jóvá. Alapszabályszerűen előírják a kollégiumba való felvétel módjait. A kollégiumba való beiratkozás kötelező és előfeltételét képezi a hivatás gyakorlásának. A libera practica-t, vagyis a hivatás szabad gyakorlását, ott, ahol ez szükséges, a kollégium adja meg. A kollégiumba való felvétel feltételei a következők: 1. a román állampolgárság, 2. a foglalkozás gyakorlásához szükséges diploma. Kivételt képeznek ez alól a művészek, színészek, írók, zenészek és újságírók. Ezeknek szakmai kvalifikációját az illető kollégium tanácsa mérlegeli és kétharmad szavazattöbbséggel dönt. 3. Büntetlen előélet.

A kollégiumok szervezete

A szakmai fegyelem szabályait az alapszabályok előírják és ezeknek megsértése esetén a kollégium fegyelmi tanácsa dönt. A kollégiumoknak jogukban áll a hatóságok kérésére véleményezni bármilyen közérdekű kérdést, amely az illető kollégium hatáskörébe tartozik, tanulmányi és kutatóintézeteket létesíthetnek, továbbképző tanfolyamokat vezethetnek be. A kollégiumok intézményeket létesíthetnek tagjaik és azok családjairól való gondoskodás céljaira. A kollégium tagjai, mint magánalkalmazottak, az érvényben lévő munkásvédelmi törvények rendelkezései alá tartoznak anélkül, hogy valamelyik céh tagjai volnának. A kollégiumok ezzel szemben egyéni és kollektív-tervezeteket dolgozhatnak ki magánalkalmazott tagjaik számára.

A kollégium szervei: a közgyűlés, tanács, a felügyelő- és fegyelmi bizottságok. A közgyűlésen résztvesznek a kollégium összes tagjai. A tanács a következőképpen alakul meg: elnök, két alelnök és kilenc tag. Ezeknek mandátuma három évre szól. A tanács egyharmadát minden évben sorshúzás útján leváltják és közgyűlési választással kicserélik. A megválaszthatóságához a foglalkozás tízéves gyakorlása szükséges. A tanács dönt a felvételi kérések fölött, elrendezi a költségvetés-tervezet és összehívja a közgyűlést. A fegyelmi bizottság több tagból alakul meg, elnöke a bucaresti Tábla egyik tanácsosa. A felügyelőbizottság három tagból áll. Feladatuk a kollé-

um pénzügykezelésének ellenőrzése. A kollégiumot az igazságszolgáltatás előtt és másokkal szemben az elnök képviseli, aki időlegesen hatáskörének egy részét a tanács valamelyik tagjának is átengedheti. Távollétében az idősebb alelnök helyettesíti.

A kollégium adminisztrációját a főtitkár vezeti, aki ugyancsak az illető kollégium tagja, kell, hogy legyen. A kollégium szkeciókra való osztása tartományonként és me-

gyéknként való megszervezése az illető kollégium alapszabályainak értelmében történik.

Kiknek kell jelentkezniük a községi választók névjegyzékébe való felvételre?

Ciuj, június 26. Megírta az Uj Kelet, hogy megkezdődött Kolozsváron a községi választók névjegyzékének összeírása. A polgármesteri hivatal néhány nappal ezelőtt felhívást tett közzé a jelentkezés ügyében. Legújabb belügyminiszeri rendelet folytán az összeírások rendszere a következőképpen módosult: A községi választók névjegyzékébe való felvételre csak azoknak a 30 évet betöl-

tötteknek kell jelentkezniük, tekintet nélkül arra, hogy irni, olvasni tudnak-e, akik a képviselő- és szenátorválasztásokra nem jelentkeztek. Azokat, akik akkor jelentkeztek összeírásra, hivatalból veszik fel a községi választók névjegyzékébe. A jelentkezőknek igazolniuk kell azt, hogy városi polgárok, amelyhez bármilyen községi adónyugta megfelel.

Capitol Mozdó

Ma premier!

Orloff kapitány

Az orosz kémelhárító izgalmas élet-halálharca.
Főszereplők: IVAN LEBEDEF és BETTY COMPSON.

A film előtt vetítjük a legújabb Paramount világhíradót, mely csodálatos gyorsasággal a legutóbbi napok világeseményeit hozza!

Meglepetésszerűen ismét átszervezték és Serban Mihail alminiszter közvetlen hatásköre alá helyezték az erdőigazgatóságot

Bucuresti, június 26. Néhány héttel ezelőtt életbe lépett a földművelésügyi minisztérium átszervezésére vonatkozó új rendelkezés, amely a CAPS-ot, mint autonóm intézményt megszüntette és az erdőügyek vezetésére a minisztérium kebelén belül külön kereskedelmi igazgatóságot szervezett meg. Ennek az igazgatóságnak Petre Ioan, a CAPS vezérigazgatója lett a vezetője, aki új munkahelyén összehívta az egész ország erdészeti hivatalainak vezetőit és ismertette előlük munkatervét. Ennek a munkatervnek lényegét az a fellogás képezi, hogy az ország egész erdőterületét és faiparát a kereskedelmi igazgatóság közvetlen befolyása alá kell vonni, mivel csak így lehet megakadályozni az eddigi észszerűtlen kitermelést és csak így lehet elérni a faipar és fakereskedelm nemzetgazdaságát.

Petre Ioan vezérigazgató nemrégiben erdélyi körúton volt, ahol személyesen tanulmányozta a kincstári erdőségek helyzetét és a megtartott értekezleteken kifejtette, hogy a faipari értékesítés új politikája az árak emelésére fog törekedni. A kincstári erdőségek kitermelését fokozni fogják, a községi, közbirtokossági erdőségeket, valamint a magánintézmények erdeit is az erdőigazgatóság fogja kezelni és kitermelni, sőt ezenkívül az állam az eladásra kerülő magánerdőségeknél is élni fog elővétel jogával. Határozottan leszögezte Petre Ioan vezérigazgató, hogy a magánkitermelés idézte elő az erdőállomány pusztulását és ennek a folyamatnak csak a magánkitermelés háttérbe szorításával lehet véget vetni.

Ugy látszik azonban, hogy ennek az erdőpolitikának a gyakorlati alkalmazására, legalább is egyelőre, még nem kerül sor. A hivatalos lapban most egy új rendelettervény jelent meg, amely úgy intézkedik,

hogy mindaddig, amíg a földművelésügyi minisztérium átszervezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása életbe nem lép, az erdőügyek kezelését és irányítását nem bízzák rá a minisztérium kebelében létesített kereskedelmi igazgatóságra. Az új törvény értelmében az állam erdőpolitikájának irányítására a földművelésügyi minisztériumban új osztályt szerveznek meg, amely közvetlenül Cornăteanu földművelésügyi miniszter vagy Mihail Serban alminiszter irányítása alatt áll. Ennek az új osztálynak a hatásköre nagyjában megegyezik az erdőügyi kereskedelmi igazgatóságnak szánt hatáskörrel.

Ennek az új erdészeti osztálynak a tisztviselő karát már össze is állították. A központi adminisztráción kívül, amely a minisztériumban működik, a vidéki adminisztrációs hálózat is munkába állott és az egyes tartományi kormányzóságok erdőfelügyelőiségei mellett működik.

Szakkörökben nagy érdeklődéssel várják, hogy ez a váratlan átszervezés milyen kihatással lesz az erdőkinctár és az erdőigazgatóságok követendő tevékenységére.

Basic English

az angol nyelv gyors és alapos elsajátításának legmodernebb és leg-sikeresebb útja.

„A jövő világnyelve” (H. G. Wells).

Eredményesen tanítja:

Fischer Árpádné
okleveles tanárnő.

Telefon: 21-66 (munkanapon d. u. 4-6)

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

ANGOL TAMADÁS ZSIDÓK ELLEN JERUZSÁLEMBEN? Wedgwood ezredes felvilágosítást kért az alsóházban a gyarmatügyi minisztertől arról az éjszakai támadásról, amelyet állítólag polgári ruhába öltözött angolok követtek el Jeruzsálemben zsidók ellen.

Sir Thomas Inskip dominiumügyi miniszter válaszolt a kérdésre és a következőket mondotta:

— A palesztinai fő kormányzó közölte a gyarmatügyi miniszterrel, hogy állítólag nem provokált támadások történtek Jeruzsálemben. Ezeket az incidenseket teljes alaposággal megvizsgálták a hatóságok. Egyik esetben sem bizonyosodott be, hogy a tettesek angol rendőrök, vagy katonák lettek volna. Thomas Williams képviselő kérdi a minisztert, hogy tekintettel arra, miszerint Jeruzsálem lakosságának hététharmada zsidó és a városi költségvetésnek hetven százalékát a zsidók fedezik, nem szándékozik-e a kormány zsidó polgármestert kinevezni Jeruzsálem élére?

Sir Thomas Inskip válaszában kijelentette, hogy a gyarmatügyi miniszter véleménye szerint, a közérdek szempontjából indokolt, hogy Jeruzsálem muzulmán polgármestere 1940. januárjáig, amíg a városi tanács mandátáriuma szól, hivatalban maradjon.

A DNB TUDÓSÍTÓI TAVOZNAK PALESZTINÁBÓL. A palesztinai kormány, mint ismeretes, kiutasította az országból dr. Reichert, a DNB jeruzsálemi tudósítóját és dr. Vollhardt, a DNB helyettes tudósítóját. Vollhardt már elhagyta Palesztinát, míg dr. Reichert a napokban távozik.

Amerika

ZSIDÓ PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ AMERIKÁBAN. A napokban zajlott le Buffalóban a zsidó szociális jóléti szervezetek 31. konferenciája. Dr. Albert Abrahamsohn professzor bejelentette, hogy zsidó pályaválasztási tanácsadót létesítettek, amely különösen az amerikai zsidók átrétegződésének kérdésével fog foglalkozni. Dr. Abrahamsohn professzor egy éves szabadságot vett ki az egyetemről, hogy ennek a munkának szentelje minden idejét.

A konferencián felszólalt Joseph P. Chamberlain professzor, a Roosevelt-féle menekültügyi bizottság elnöke, aki többek között rámutatott arra, hogy a zsidó menekültügyi problémát csak szigorúan központosított és autoritativ vezetés útján lehet megoldani.

Fritz Kuhn, az amerikai NACIVEZER. A Neue Zürcher Zeitung írja a következőket: „A sajtóban több közlemény jelent meg az utóbbi időben a német-amerikai szövetségről és annak vezetőjéről, Fritz Kuhn-ról. Fritz Kuhn mielőtt az Egyesült Államokba került volna, Mexikóban töltött néhány évet, ahol kizárólag a külföldiek körében elkövetett csalásaival keltett feltűnést. Magam is jól ismerem őt, miután engem is tekintélyes összegű pénzzel csapott be. Végül is forróvá vált számára a mexikói talaj és az Egyesült Államokba szökött. Mexikói hírhedt működése ellenére is szívesen fogadtakban részesítették itt a náci és csakhamar vezető szerepre tett szert náluk. Foglalkozása szerint kémikus, anélkül, hogy diplomája volna erről. Az egyetlen igazoló irat, amellyel rendelkezik és amelyet gyakran szokott büszkén felmutatni, Willstätter professzor, a neves zsidó tudós igazolványa, amely arról szól, hogy Kuhn laboratóriumi tanfolyamot végzett nála. Hogy Newyorkban is különböző családok és visszaélések fűződnek működéséhez, azon senkinek csodálkozik, aki valaha is személyi kapcsolatba jutott vele.”

HIREK

— **Öfelsége és Mihály vajda** a baneasai löversenyen. Bucurestiből jelentik: Öfelsége és Mihály nagyvajda tegnap jelen voltak a baneasai löversenyen, ahol az első díjat Rancea nevű lönyerterte el. A „Bucuresti Hét” keretében rendezett országos autólöverseny első díját Hans Stuck, az ismert német autólöversenyző nyerte el.

— **Gandhi vezekelné akar.** Bombayból jelentik: Gandhi hetvenedik életéve küszöbén vegyészeti tanulmányba kezd egy marcanzó lelkiismereti vád eldöntése végett. A hatma egész életén át a szeszitalom rendíthetetlen híve volt. Kedvenc italáról, a kókuszdió levéből készült „nira”-ról újabbant állították, hogy magas szesztartalmu. Gandhi most sajátmaga akarja ennek az állításnak a valódiságát vegyészeti kísérletek útján ellenőrizni. Ha kiderülne, hogy a nira tényleg szeszestel, akkor vezekelné akar önkénytelen „részeskedésért”.

— **MEGHALT SOLYMOŚAN MAGDA.** Vasárnap este Budapesten meghalt Solymosán Magda, a kolozsvári Magyar Színház tehetséges és fiatal primadonnája, akit még tavaly, olaszországi útja alkalmából súlyos autókatasztrófa ért. Azóta egy budapesti szanatóriumba gyógykezelték s a sikeres műtét után már-már úgy látszott, hogy a szimpatikus művésznőt sikerül megmenteni nemcsak az életnek, hanem a színpadnak is. Sajnos, ez a remény nem vált be. Pár nappal ezelőtti állapotja válságosra fordult s rettenetes szenvedések után tegnap este örök álmora hunyta le szeméit. Halálával az erdélyi magyar színjátszást szinte pótolhatatlan veszteség érte. Kedvessége, áldott humora életet és derűt vitt a színpadra; a közönség rájngott érte. Tragikus halála őszinte megrendülést váltott ki nemcsak a kisebbségi, hanem a román társadalom körében is, hiszen Solymosán Magdát mindenki szerette, aki csak ismerte, vagy a színpadon látta. Mindössze 27 éves volt s gyönyörű karrier állott előtte. Solymosán Magda holttestét Budapest-ról Aradra szállítják s ott temetik el. Temetése valószínűleg ma, kedden megy végbe, amelyen nagyszámú barátain kívül részvesz dr. Kádár Imre színigazgató is. Szülein kívül vőlegénye: Princz Endre gyászolja a tragikus véget ért, kiváló művésznőt.

— **HERZL EMLÉKEZETE.** Talán sohasem volt oly időszerű Herzl Tivadar, a nagy jövőbelátó zsidó emlékének felidézése, mint napjainkban. Minden év Thamusz 20-án emlékműveket rendez a cionista ifjúság és a különböző szervezetek, amelyek a mai nemzedék elé vetik Herzl legendás alakját, példáját és utmutatását. Ma azonban felfokozott jelentősége van ennek az emlék-idézésnek és ebben a tudatban készül a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja Herzl halálának évfordulójának méltó keretek között való megünneplésére. Julius 9-én, a Davila Színházban lesz a nagyszabású Herzl-ünneplés, amely műsorában és rendezésében jóval feil fog emelkedni a megszokott emlékművelek színvonalán. Kiemelkedő esemény lesz a kolozsvári zsidó közéletnek.

— **Megválasztotta új vezetőségét a Kisebbségi Újságírók Egyesületének kolozsvári csoportja.** A Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesületének kolozsvári csoportja tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését Sárkány Gábor, az egyesület országos elnökének elnökletével. A közgyűlésen Karádi Nagy Lajos titkár beszámolt a csoport két évi működéséről, Halász József pénztáros a csoport pénzügyi helyzetét ismertette, majd dr. Rösler Viktor ellenőri jelentése után a közgyűlés a lemondott tisztikarnak megadta a felmentést. A tisztújítás során közfelkiáltással és nagy lelkesedéssel a következő új vezetőséget választották meg: Diszelnökök: Dr. Krenner Miklós és Nyiró József. Elnök: Végh József. Ugyvezető elnök: Walter Gyula. Alelnökök: Mátrai János és Jámber Ferenc. Titkár: Karádi Nagy Lajos. Csoportpénztáros: Mátrai Béla. Jegyzők: Bakos Aladár és Dávid Iván. Munka-, jóléti és nyugdíjbizottsági elnök: Tóth Sándor. Ellenőrk: Dr. Rösler Viktor és dr. Veress Endre. A fegyelmi bizottság elnöke: Olajos Domokos, tagjai: Walter Gyula, Botos János és dr. Vékás Lajos, ügyésze: Demeter János ügyvéd. Intézőbizottság: Nyiró József, Olajos Domokos, Szász Béla, dr. Szász Ferenc, Gredinár Aurél, Finta Zoltán, Botos János, dr. Jánossy Pap Béla, Gyallay Pap Domokos, Varga László, dr. Lakatos Imre, dr. Ligeti Ernő, gr. Teleki Ádám, Halász József, Öhlmacher Andor, Málnássy Tivadar, Arberman Lajos.

Lezajlottak a nagyváradi hitközségi választások

A régi vezetőség listája győzött az izgalmos választáson

Oradea, június 26. A nagyváradi ortodox hitközség vasárnap választotta meg új vezetőségét, a hívek hatalmas érdeklődése mellett. Két lista szerepelt a választáson: a jelenlegi vezetőség listájával szemben ellenzéki listát nyújtottak be és a választási harc igen élénk volt. A hitközség 870 szavazásra jogosult tagja közül 690-en adták le szavazatukat a Nussbaum Sámuel és Dleyer Adolf vezetése alatt álló választási bizottság előtt. Ebből 420 a régi vezetőség, 270 pedig az ellenzék listájára esett, amely így a szavazatoknak közel 40 százalékát szerezte meg. Az eredménynek megfelelően a hitközség vezetőségébe a következők kerültek: Reich József, Leitner László, Ullmann István, Berkovits Bernát, Blau Dávid, Bleyer Adolf, Zitter Jenő, Dénes Zsidor, Deutsch Ignác, Ehrenfeld Akiba, Engländer Izrael, Farkas Sámuel, Freund Lajos, Fuchs Salamon, Galisch Gyula, Gross Géza, Grossmann Benő, Goldhammer Albert, Keszenbaum

Miksa, Klein Dávid, Kohn Dávid, Komros Jenő, Krausz Sándor, Krausz Zoltán, Lebovics Hugó, Lefkovic Jenő, Leitner Sándor, Leitner Zoltán, London Lajos, Moskovics Izidor, Mózes Aron, Nussbaum Sámuel, Rosenberg Henrik, Rosenberg Salamon, Rothbart Ede, Silbermann József, Silber László, Schwaib László, Schwartz Márton, Schwartz Jakab, Stern Miksa, Sternhel Emánuel, Spitzer Norbert, Sonnenwirth Sándor, Ullmann József, Ullmann Miklós, Weinberger Jónás, Zadislag Adolf, Mahriger Károly, Salamon József, Faragó Zoltán, Löbl Hermann. A választás valószínűleg mozgásba hozta a várost. Mindkét részről rendkívül élénk propagandát fejtettek ki és autókön, kocskon vették a szavazókat az urnához. Az újonnan választott képviselőtestület valószínűleg csütörtökön ül össze, hogy a maga kebelében az egyes vezetőket megválassza. Bizonyosra vehető, hogy elnöké ismét Ullmann Istvánt választják meg.

Bonnet nyilatkozata a franciatörök egyezményről

Párizs, június 26. Bonnet a radikális szocialisták gyűlésén nyilatkozott a franciatörök egyezményről. Franciaország kötelezettséget vállalt, hogy soha harmadik hatalomnak nem engedi át a szíriai vagy libanoni területek feletti mandátumot, amelyekkel a legbarátabb kapcsolatokat tartják fenn. A megegyezés lehetővé teszi, hogy Párizs és Ankara egymás segítségére siessenek olyan támadás esetén, amely a Földközi tengeren

összeütközéssel fenyegetne. Ezt egy végleges egyezményben rögzítik le, amelynek célja a Balkán békéjének biztosítása. Párizs, június 26. Francia politikai körökben nagy elismeréssel fogadták a török-francia egyezményt. Ezek a körök annak a reményülnek adnak kifejezést, hogy rövidesen francia-egyiptomi és más földközítengeri kölcsönös egyezmény megkötésére is sor kerül.

A ROYAL mozgóban ma, keddtől LORETTA YOUNG legújabb filmje:

A három kis egér

Partnere: Joel MacCrea. Három dolog, de szegény dolgozó lány próbálkozása a szerencsével. Fiatalság! Báj! Szerelm! Mindenki filmje!

Előtte: Metro és Fox premier journal. Előadások: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30.

— **A Young Wizo és a Haggibor együttes gardenpartya.** Kellemesnek ígérkező, igazi hangulatos nyári szórakozást ígér a Young Wizo és a Haggibor szerda esti gardenpartya, amelyet a Saguna uccai Florida kerthelyiségében rendeznek meg. A Young Wizo agilis fiatal hölgytagjai nagy gonddal készülnek arra, hogy a kánikulai hőségben kellemes „hűs” estét szerezzenek a közvetlen és baráti szórakozást kedvelő zsidó közönségnek.

— **Moritz Geiger és professor Kauftheil Ernő Nagykárolyban.** Az ezévi Keren Hayesod akció változatlan lendülettel folyik. A jeruzsálemi főirodának sikerült M. Geiger és Ing. Spindel delegátusok mellett prof. Kauftheil Ernő is az akció számára megnyerni, akik fáradságtalanul látogatják sora Erdély városait és mindenütt, ugy érkei, mint jelentős anyagi eredményeket érnek el a Keren Hayesod részére. A nagykárolyi akció, M. Geiger és prof. Kauftheil Ernő fogják levezetni. F. hó 27-én, kedden este 9 órakor a Cionista Otthonban fognak a delegátusok előadást tartani, amely iránt a város zsidósága körében óriási érdeklődés nyilvánul meg. Itt említjük meg, hogy a meetinget Ing. Weiss Sándor elnök fogja román nyelvű bevezetőjével megnyitni.

— **Sulyos szerencsétlenség a frankfurt-berlini országúton.** Frankfurt am Oderből jelentik: Vasárnap sulyos szerencsétlenség történt a Berlin-Frankfurt közötti országúton. Egy gépkocsi menetelő katonák közé szaladt, akik közül kettő meghalt, négy sulyosan megsebesült.

— **Izraeli egyetemi hallgatók Titeanu sajtómisztérnél.** Bucurestiből jelentik: Eugen Titeanu sajtó- és propagandaugyi miniszter ma fogadta az izraeli egyetemi geológiai tanszékének hallgatóit, akik Eduard Aparejas és Hanit Hamir professzorok vezetésével érkeztek az országba.

— **Uj vezetőség az aradi „Poale Ivrim” élén.** A napokban tartotta meg tisztújító gyűlést az aradi „Poale Ivrim” iparosegysület választmánya. Huppert Fülöp elnök bejelentette az egyesület vezetéséről való lemondását, miután a cionista helyi csoport elnökségét vállalta el. A lemondott elnöknek Zinner Vilmos mondott köszönetet, majd Farkas Imre titkár előterjesztésére a következő új vezetőséget választották meg egyhangulag: Diszelnökök: Zinner Vilmos, Asszel Károly és Huppert Fülöp; elnök: Nagy Vilmos; ügyvezető elnök: Gross Gyula, Weiss István, Rosenzweig Elemér, Dukász Lajos; pénztáros: Gross Gábor; elnök: Müller Elemér, Krausz István; gondnok: Mandl Dezső és Löw Jenő; titkár: Farkas Imre. Ezenkívül husz tagu választmányt választottak. Nagy Vilmos emelkedett szellemű elnöki székfoglaló beszédében rámutatott arra a szerepre, amely a zsidó iparosokra és munkásokra vár a zsidó nép nemzeti megújításában különösképpen az országépítő cionista munkában. Az elnök javaslatára a választmány kimondotta a Poale Ivrimnek a „Haoved” cionista világszövetséghez való lecsatlakozását.

— **Véres családi dráma Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Tegnap Bucurestiben a Traian uccában véres szerelmi dráma játszódott le. Nicolae Sparu kereskedő, aki 18 hónapja különváltan él feleségétől, tegnap elment az asszony rokonaihoz, hogy feleségével kibéküljön. Felesége, aki egyébként neves színésznő, kijelentette, hogy nem akar vele együttélni. Erre az elkéseredett férj feleségére lőtt, akinek a golyó mellén haladt keresztül. A szerencsétlen asszony sulyos sebbel eszméletlenül zuhant a földre. Ezután a férj önmaga ellen fordította a revolvert és agyonlőtte magát. Az asszony valószínűleg megmenekül a haláltól.

Borszék a romániai fürdőhelyek gyöngye

A legideálisabb üdülő- és gyógyfürdő.

A kárpáti havasok ózondus levegője, a fenyő őserdő, a gyönyörű sétautak a pihenni vágyó üdülők és a turisták minden igényét kielégítik, a szénsavas források pedig a betegek egészségét adják vissza.

Turisztika, vadászat, halászat, tenisz, nyári sportok teszik kellemessé a Borszéken való tartózkodást. VILLA MURESEANU PENIZO, melyet üvepalotának hívnak, a vendégeknek a legteljesebb komfortot nyújtja. 36 szoba folyóvízzel, 3 hall, 2 napozó terasz, zárt teraszok, elegáns étterem, luxuriózus módon berendezve. EGÉSZ ÉVBEN NYITVA. Mindennemű felvilágosítást megad: Brecher Dudi, casierul Bailor Borsec, posta Borsec, jud. Mures.

Milyen büszkék a gyerekek a fiatal, szép mamájukra, aki mintha a pajtásuk lenne! Tüntesse el az ősz hajszálakat, csináltasson egy hajfestést a kitűnő

Imédia

Oréal párizsi HAJFESTÉK-ekel Kapható minden drogériában és parfümériában.

— **A CFR nem vállal felelőséget a vasuti sorompóknál történő szerencsétlenségeikért.** Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy a vasuti sínök és az országutak keresztvezéseinél számos ízben történnék szerencsétlenségek, a CFR ismétellen felhívja a közönség figyelmét a vasuti törvények 30-ik szakaszára, amely előírja, hogy minden sorompó előtt, akár nyíva, vagy zárva van az, tanácsos körültekinteni: nem-e közeledik valamilyen motoros jármű. A CFR nem vállal felelőséget a sorompóknál történő szerencsétlenségeikért.

— **Házasság.** Heller Zsóka és ing. Egon Stein (Tel-Aviv) házasságot kötöttek.

— **Olaszország megrendszabályozta a cimhasználatot.** Rómából jelentik: Az olasz miniszterelnökség körrendeletben hívta fel az illetékes hatóságokat, hogy a legszigorúbban lépjenek fel a nemesi címekekkel való visszaélések ellen. A körrendelet az érvényben levő törvényekre való hivatkozással kimondja, hogy hivatalos okmányokban, mint utlevelekben és személyazonossági igazolványokban nemesi címeket csak olyan esetben lehet beírni, ha az illető okmányokkal igazolja, hogy azok viselésére joga van. A szállodákban is csak hivatalos igazolás mellett lehet valakit ezután mint gróft, örgróft, vagy bárót bejegyezni. Ugyancsak szigorúan ellenőrizni kell ezentul a cimerekek és nemesi előneveknek használatát is, amelyekkel szintén sok visszaélés történt. Kimondja a körrendelet, hogy az Eccelenza, vagyis kegyelmes asszony megjelölés csakis a miniszterelnök felelőségét és a legmagasabb olasz rendjel, a Szent Annunziata-rend tulajdonosainak felelőségét illeti meg. Felhívja végül a körrendelet az illetékes hatóságokat, hogy azok ellen, akiket a címekkel való visszaéléseken rajtakapnak, haladéktalanul indítsanak eljárást.

EGYESÜLETI ÉLET

— **Ceire Aguda-előadás.** Az elmúlt szombaton a kolozsvári Ceire Aguda megkezdte működését. Az előadó pódiumon az ifjú Aguda két tagja jelent meg: Spéter Beri és Tescher Cheszel. A jó reményekre jogosító két fiu előadását nagy tetszéssel fogadták. A jövő szombaton délután fél 4 órakor dr. Fried fia, József és Stiglitz Kálmán tartanak előadást.

— **Katz Salom főkantör hangversenye.** Katz Salom kisenévi főkantör péntek este és szombaton délelőtt nagyszámú közönség előtt énekelt a kolozsvári ortodox nagytemplomban. A kitűnő hangú és zsidó bensőséggel éneklő művészt lelkes ovációkban részesítették. A fiatalember, aki számos erdélyi jesivában tanult és hangja kiképzését bécsi zeneiskolákon és nagy mesterektől nyerte, egyike Európá legnagyobb templomi énekeseinek. A művészt kolozsvári barátai arra kérték, hogy tartson jótékony célra hangversenyt, amit Katz Salom főkantör készséggel meg is ígért. Minden valószínűség szerint hangversenyét az Arvagondozó javára fogja megtartani.

— **Fordítások bármely nyelven,** másolás, dr. Mandel Fordító Iroda, Memorandumul 24. Telefon: 16-37.

LONDON teljes megében. Hangsúlyos Távol-Keletről Beavató amelynél na A L'Ord mára az ősz Tiencsin mel A szakér véget a jelen A Le F azt választó amerikai érd európai szón

Ango London, juni Mail" szerint sorozat bizonyos mossagra hozni amelyben az an ben. A kormány tokiói állítások loknak nem kell ják megmutat mennyi türelmet ezekkel a k Tokió, június lenti, hogy a tí főn reggel jegyz ahogyan az ang sóit a tiencsini A külügyminis töértekezleten k rek, amelyek ar ben méltatlanul zottak.

— **Az Asahi Shir minden felelőség zebért és nem h tani a brit fenye Csang-Kaj-Sek a küldöttséget men leg felkéri Sir F remtsen rendet a ügyeiben.**

Kommun csinben Tiencsin, júni az angol engedm általan nem jutó ban fekvő beteg tett biztosítani, a folyó mentén, hajókat órákon a mes propaganda sajtó, rádió és k Tiencsin, júni német engedmény taellenes fegyveror ták, fasiszták és portjai vonultak pánok élénk roko munistaellenes pá noj Hetman is je távolkeleti fehér o tekintenek.

— **Moszkva, június** jelentik: Mértékadó hogy a mandzsui események a Kina létrejött keresked gyarázhatók. A j hogy a szerződés takar, vagy legalé szállításokat bizto letekkel orosz kör egyezményről, de Molotov legutóbbi tában hangoztatt mint saját terület goliát.

— **Ujabb London, június** Japán-angol incid kikötőbe befutott tiltották a japán hozott utasokat és tilalmat azzal ind pánok nem enged

Tiencsin mellett nagy tüntetést rendez az angol-francia-amerikai flotta

A singapuri vezérkari értekezlet nagyjelentőségű határozata

LONDON, június 26. A francia lapok jelentik, hogy a singapuri katonai értekezlet teljes megegyezésre vezetett az angol és francia vezérkar között az összes kérdésekben. Hangsúlyozták, hogy a singapuri határozatok kihatása rövidesen érezhető lesz a Távol-Keleten.

Beavatott körök szerint az értekezlet nagyszabású flottatüntetést határozott el, amelynek nagyobb hatóereje lesz, mint az esetleges gazdasági szankcióknak.

A L'Ordre szerint a singapuri határozatok lehetővé teszik az angol hatóságok számára az összes tengeri erők mozgósítását és a távolkeleti angol flotta összpontosítását Tiencsin mellett, mialatt a francia-amerikai hajóegységek Dél-Kína kikötőit fogják őrizni.

A szakértők állítják, hogy a konkluzióra jutottak, hogy csak egy flottatüntetés vehet véget a jelenlegi tiencsini helyzetnek.

A Le Figaro-ban d'Ormesson méltatja Yarnell amerikai admirális magatartását, aki azt válaszolta a japánoknak, hogy az „amerikai hadihajók ott fognak tartózkodni, ahová az amerikai érdekek szólítják őket” és ezzel a fellepéssel többet ért el, mint az összes európai szónoklatok és nyilatkozatok.

Angol dokumentumok a japán eljárásról

London, június 26. (Rador.) A „Daily Mail” szerint, az angol kormány egész sorozat bizonyítékokat szándékosan nyilvánosságra hozni az angol eljárásról, amelyben az angolokat részesítik Tiencsinben. A kormány így akar válaszolni azon tokiói állításokra, melyek szerint az angoloknak nem kellemetlenkednek. Ezzel akarják megmutatni a brit közvéleménynek, mennyi türelmet tanusított a brit diplomácia ezekkel a kihívásokkal szemben.

Tokió, június 26. (Rador.) A Domej jelent, hogy a tiencsini japán főkonzul hétfőn reggel jegyzékben tiltakozott az ellen, ahogyan az angol sajtó tájékoztatja olvasóit a tiencsini eseményekről.

A külügyminisztérium szóvivője egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Tiencsinben méltatlanul bánnak az angolokkal, túlzottak.

Az Asahi Shimbun szerint Japán elhárít minden felelősséget a jelenlegi feszült helyzetért és nem hagyja magát megfélemlíteni a brit fenyegetéstől.

Az összes japán lapok hírlí adják, hogy Csang-Kaj-Sek marsall állítólág gazdasági küldöttséget menez Angliába és egyidejűleg felkéri Sir Frederic Leith-Rosst, tengerészeti rendet a csungkingi kormány pénz ügyeiben.

Kommunistaellenes tüntetés Tiencsinben

Tiencsin, június 26. (Rador.) Vasárnap az angol engedményes terület szinte egyáltalán nem jutott tejhez és még a kórházban fekvő betegek tejjelátását sem lehetett biztosítani. A vesztegár igen szigorú a folyó mentén, ahol a brit kereskedelmi hajókat órákon át váratták. Az angolelles propaganda változatlan erővel folyik sajtó, rádió és kiáltványok útján.

Tiencsin, június 26. Vasárnap délután a német engedményes területen a kommunistaellenes fehérerősök csapatai, a hitleristák, fasiszták és spanyol fallangisták csoportjai vonultak fel nagy tömegekben a japánok élénk rokonszenve mellett. A kommunistaellenes pártok székházában Szemnof Hetman is jelen volt, akit a japánok a távolkeleti fehér oroszok főparancsnokának tekintenek.

A japán-orosz feszültség

Moszkva, június 26. (Rador.) A Havas jelent: Mértékadó körök rámutatnak arra, hogy a mandzsu-mongol határon történt események a Kína és a Szovjetek között létrejött kereskedelmi egyezményvel magyarázhatók. A japánok azt gyanítják, hogy a szerződés segélynyújtási paktumot takar, vagy legalábbis nagyobb hadianyagszállításokat biztosít Kína számára. Részletekkel orosz körökben nem szolgálnak az egyezményről, de emlékeztetnek arra, hogy Molotov legutóbbi külpolitikai nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió mint saját területét kész megvédeni Mongóliát.

Újabb hajóincidens Swatowban

London, június 26. Swatowban ma újabb japán-angol incidens történt. A swatowi kikötőbe befutott két angol hajónak megtiltották a japánok, hogy a fedélzetükön hozott utasokat és árut partra tegyék. A tilalmat azzal indokolták meg, hogy a japánok nem engedhetik meg idegen hajók-

nak a kikötőben való horgonyvetését, mert Swatow fontos hadászati műveletek központja lett. Az angol hajók ezután elhagyták a kikötőt, anélkül, hogy szállítmányaikat lerakták volna. A két angol hajó után egy amerikai torpedóromboló is elhagyta a kikötőt. Swatowban ilyenformán csak egy angol torpedóromboló és egy amerikai hajó horgonyoz.

Angol tiltakozás Tokióban

Tokió, június 26. Craigie tokiói angol nagykövét kormánya utasítására tiltako-

zott a japán külügyminisztériumban a tiencsini angol alattvalók bántalmazása miatt. Hír szerint az angol nagykövét ígéretet kapott arra, hogy megvizsgálják a sérelmeket, de Anglia diplomáciai kérdéseire mai napig sem adott választ a japán kormány.

Egy angol házaspárt meztelenre vetkőztettek a japánok

Tiencsin, június 26. A Reuter távirati iroda jelenti, hogy nagy méltatlankodást váltott ki az angol engedményes területen az a bánásmód, amelyben két angol alattvalót részesítettek ismét a japánok. A Finlay házaspárt arra kényszerítették, hogy az engedményes terület bejáratánál meztelenre vetkőzzenek. Az eset annál nagyobb felháborodást váltott ki, mert Finlay asszonyt számos japán, kínai és idegen előtt kényszerítették arra, hogy ruháit leveesse.

Továbbra is kellemetlenkednek a japánok Swatowban

Tokióból jelentik: Noha a tengerészeti hatóságok visszavonták az angol hajókra, valamint a többi külföldi hajókra szóló ama tilalmat, hogy Swatowban kikösenek, a Reuter jelentése szerint a sikanizások a kikötőben továbbra is tartanak.

Egy független kisgazdapárti képviselő hazaárulási vádakat emelt a magyarországi német kisebbség képviselője ellen

Budapest, június 26. Klein Gyula független kisgazdapárti képviselő, aki az elmúlt napokban a képviselőház egyik ülésén éles támadást intézett dr. Mühl Henrik német kisebbségi képviselő ellen, a képviselőház mai ülésén bejelentette, hogy a képviselő minden cáfolata ellenére, feloivassa a képviselő ellen felhozott, pontokba foglalt vádakat. A képviselő azután papírlapot vett elő és a következőket olvasta fel:

— Vádolom dr. Mühl Henrik képviselőt a következőkkel: 1. Külföldi német pénzt kap. Ezen vádat állítom és bizonyítani is tudom.

2. A Volksbund sváb falvaiban, de különösen Tolnamegye völgyvégi járásában veszedelmes működést fejt ki. 3. A magyar hazát sértette és gyalázta. 4. Az ünnepek alkalmával házára nem tűzte ki a nemzeti színű zászlót. 5. A bonyhádi diákok „szébb jövőt” köszöntése előtt kiköptött. 6. A Németországban dolgozó sváb munkásokat hazaküldték, utiköltségüket megtérítették és azzal az utasítással engedték utra őket, hogy teljesítsék köteleességüket a német hazával szemben. Ezeket a vádakat még a mentelmi jog védelme nélkül is fenntartom — mondotta végül a képviselő.

A kolozsvári autóbalesetek kilencven százaléka a járókelők hibájából történik

Dr. Horvat rendőrkezes nyilatkozott a sajtó előtt a város közlekedési rendszerének módosításáról

Cluj, június 26. A kolozsvári rendőrkezes tura a város megnagyobbodott jármű forgalmával kapcsolatban nagyszabású ujtások bevezetését vette tervbe, amelyek közül néhányat már meg is valósított. Így például a város legforgalmasabb pontján a közlekedés szempontjából a legveszélyesebb utkeresztződésnél, az Unirii tér sarkán már régebben olyan értelemben szabályozták a közlekedést, hogy lánchuzallal kerítették el a gyalogjártót az uttestől, úgy hogy a közönségnek csak az előirt átkelési pontokon lehet áthaladni egyik oldalról a másikra. Ez az új rendszer előnyösen vált be.

A rendőrkezes tura már akkor jelezte, hogy a forgalmat mindenütt szabályozni fogja. Kérdést intéztünk az ügyben dr. Horvat Josif rendőrkezeshez, aki a tervbe vett módosításokról az alábbi felvilágosítást adta:

— Személyes tapasztalataim alapján — mondotta Horvat rendőrkezes — meggyőződtem arról, hogy az utóbbi időben a gépjárművek száma Kolozsváron lényegesen megnövekedett. Ugyanakkor azt is megállapítottam, hogy az összes autóbalesetek-

nek mondhatni 90 százaléka a járókelők hibájából történik. Eppen ezért szükségesnek tartom, hogy a város bizonyos pontjain a közlekedést modern alapokon szabályozzuk, a közlekedési törvény 25-ik paragrafusa alapján. Bizonyos forgalmasabb átkelési pontokon a járókelők csak a meghúzott fehér vonalak között közlekedhetnek majd a rendőrségi alkalmazottak jelzésére. Ezt a rendszert elsősorban is a város két igen forgalmas utkeresztződésénél, a Mihai Viteazul tér — Baritiu ucca és Reg. Ferdinand ut keresztződésénél, tehát forgalom szempontjából a legveszélyesebb közlekedési ponton — valamint a Fötéren a Iorga és Duca ucca sarkán, a Newyork előtt fogjuk bevezetni. A továbbiakban — mondotta dr. Horvat rendőrkezes — szabályozni fogjuk a város területén a kerékpárok közlekedését. A jövőben a legszigorúbban tilos lesz a következő utvonalakon a kerékpározás: az Unirii téren, a Regele Ferdinand uton, a Fötér sarkától, a Hotel Centraltól a vashidon tul, a Regal kávéházig terjedő utszakon, továbbá Matei uccában, a Baritiu uccában és a Saguna uccában. Mindazok, akiknek ezen az utszakon állandó

FOGYOTT 12 KILÓT

Egy fiatal nő, aki mértéktelelenül meghízott, könnyű módszert talált, egyszerű és biztonságos, hogy megszabaduljon 12 kiló hájtól. Nem tartott diétát, nem szedett gyógyszereket, nem tornázott. Nem tett egyebet, mint hogy rendszeresen, minden reggel Kruschen sókat szedett.

Mielőtt elkezdett Kruschen sókat szedni, 66 kilót nyomott. Ma nem nyom többet 54 kilónál, jobban érzi magát és arcából hmvass és tisztta. On is, asszonyom, karesu lehet, ha ugyanezt az egyszerű és kellemes módszert alkalmazza. Kruschen ásványi sók kombinációja, amely ösztönzi a belső szervek működését és segíti azokat, hogy a fel nem használt maradékokat eltávolítsák a szervezetből. Ha szervei renyhén működnek, azonnal észreveszi, hogy hízni kezd. Kruschen nemcsak megelözi ezt a kellemetlenséget, hanem amelltt még közérzetét is megjavítja és életkedvét növeli.

KRUSCHEN SÓK

kapkátok gyógyszerárakban és drogeriákban 60 leiert a kis üveg és 95 leiert a nagy üveg.

jellegű és fontos szolgálati érdekből át kell haladniok kerékpárral, külön írásbeli engedélyt kell kérniök a rendőrség forgalmi ügyosztályától.

— Minden járókelőt kérek és figyelemre vették arra, hogy a rendőrök által adott utasításokat szigorúan tartsák be, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a kihágók ellen a közlekedési törvény 62-ik paragrafusában előirt rendelkezés szerint eljárni, ami súlyos büntetés von maga után.

— Remélem — mondotta dr. Horvat rendőrkezes — hogy a közönség minden rétege teljes megértést fog tanusítani eme jóindulatu intencióim iránt.

A járművekre vonatkozó legfontosabb rendelkezést meg kell említenem: A főutvonalakon sem üzletek, sem bérházak előtt gépjárművek nem vesztegelhetnek, hanem kötelesek betérni a várakozás időtartamára a legközelebbi mellékúccába. Az összes gépjárművek, kocsik és szekerek is kötelesek szigoruan betartani azt a rendelkezést, hogy csak jobboldalon hajthatnak, hogy az uttest teljesen szabad legyen. Előzöni csak luxusautóknak szabad, ott, ahol a tér, vagy az ucca megengedi és hosszabb ideig vesztegelni valahol, csak orvosok, rendőrhatalóságok és a mentők autójának lehet. Elrendelem azt is, — mondotta dr. Horvat kezes, hogy a legkésőbb július 1-ig minden berkocsis és taxisoför tanulja meg az összes uccák román elnevezését, valamint a város vezetőembereinek lakhelyét. Egyben a rendőrség megköveteli a berkocsisoktól is az udvariasságot a közönséggel szemben. A továbbiakban a közlekedés zavartalan és gyors menete érdekében a város belterületén, vagyis az egész belvárosban a rendőrség megtilt mindennemű, akár kocsin, akár autón való sétakocsikázást. A motorkerékpárokra vonatkozólag a legszigorúbban elrendeljük, hogy ne „turáz tassák” gépeiket a város területén hangos kipuffogókkal, mert akiket ezért a forgalmi rendőr felir, nemcsak büntetésben fognak részesülni, de attól a rendőrség bevonja a forgalmi engedélyt is.

Végül dr. Horvat rendőrkezes tura újabb és nyomatékosan felhívja a taxisoförök, tehergépkocsik, luxusautók és egyéb járművek vezetőinek figyelmét arra, hogy különösen a poros külvárosi uccákban fokozottan tartsák be azt a rendelkezést, mely csak 12 kilométeres sebességet enged meg és ne zudítsanak lépten-nyomon porfelhőt a lakosságra. Az ez ellen vétők ellen is szigorú rendszabályokat fog alkalmazni.

Svájc függetlenségének hatszázadik évfordulója

BERN, június 26. A lapuemi ütközet 600-ik évfordulóján, amikor a svájciak kivették függetlenségüket, Durremet a berni kanton elnöke mondott beszédet és méltatja a svájci elődök hőstetteit. A világ egyetlen hatalma sem képes legizáni egy kis népet amely megingathatatlanul az akar maradni, ami évszázadokon át volt, — mondotta.

am,
zül a hajad!!!

kek a fiatal, szép
a pájtásuk lenne!
lakat, csináltasson
a kitűnő

dia

zsi
kel
ban és parfümériá-

telősséget a vasuti
nteltésért.
ntettel arra, hogy
águtak keresztező-
ténnek szerencsét-
en felhívja a kö-
törvények 30-ik
hogy minden so-
gy zárvá van az,
m-e közlekedik va-
CFR nem vállal
történe szeren-

sóka és ing. Egon
t kőbőttek.

szabályozta a cim-
tik: Az olasz mi-
tben hívta fel az
y a legszigorúbban
ekkel való vissza-
az érvényben levő
szással kimondja,
a, mint utlevek-
gazolványokba ne-
tben lehet beírni,
gazolja, hogy azok
állodákban is csak
lehet valakit ez-
t, vagy bárót be-
oruan ellenőrizni
k és nemesi elő-
melyekkel szintén
ondja a körrende-
nagyság kegyelmes
a miniszterelnök
olasz rendjel, a
ajdonosának fele-
gül a körrendelet
hogy azok ellen,
záléseken rajta-
tsanak eljárást.

TÉLET

az elmúlt szom-
guda megkezdte
odiumon az ifju
Spéter Beri és
nyenyekre jogosító
essel fogadták. A
órákor dr Fried
an tartanak elő-

hangversenye.
péntek este és
közönség előtt
nagytemplom-
sidó bensőséggel
kban részesítet-
és erdélyi jesivá-
ését bécsi zene-
é nyerte, egyike
énekeseknek. A
ra kérték, hogy
versenyt, amit
gel meg is ígért.
hangversenyt
megtartani.

lven, másolás.
emorandulú 24.

SPORT

A „Vizek Napja” alkalmával felavatták Kolozsváron a Károly király stadion uszódáját

A stadion létesítéséért melegen ünnepelték dr. Hatieganu Iuliu professzort

Cluj, junius 26. Vasárnap délelőtt és délután kétezer főnyi közönség jelenlétében rendezték meg az országos jellegű „Vizek napjának” kolozsvári sportünnepségeit, a legteljesebb siker kíséretében. Délelőtt a Károly király-parkban uszóversenyyel avatták fel felhivatalosan dr. Iuliu Hatieganu egyetemi tanár, volt miniszter, Erdély és Bánát sportélete legtehetősebb felügyelőjének legújabb és legmodernebb alkotását, a sportserű és minden kényelemmel ellátott uszódát.

Az ünnepség Metes Nistor mérnök, a versenyzőbizottság elnökének öfelségét üdvözlő szavai után a himnusszal kezdődött meg, melyet a 83. gyalogezred zenekara játszott és amely a versenyek egész tartama alatt is nívós számaival szórakoztatta a közönséget. Enescu ezredes, vármegyei prefektus, a Román Hajózási Liga kolozsvári fiókjának vezetője üdvözölte a dr. C. Tataru királyi helytartó képviselőjében megjelent dr. Hodor Victor királyi helytartóügyi főtisztart, aki hálás köszönetet és elismerést fejezte ki a rendezőbizottságnak és elsősorban dr. Iuliu Hatieganunak azért a páratlan értékért, amit a Károly király-park a városra és az ország sportjára jelent és amelyet most tökéletes felszerelésű versenyzóudával is bővített. A közönség zúgó tapsviharral jutalmazta és hosszasan éljenezte dr. Iuliu Hatieganut a királyi helytartó képviselőjének szavai után. Ezután megkezdődött a verseny, amelyen a Haggibbor is résztvett. Eredmények:

50 m-es női gyorsuszás: 1. Berecky KAC

41 mp. 2. H. Benedek Kató Haggibbor 44.5 mp.

50 m-es női melluszás: 1. Selényi KAC 48.2 mp.

50 m-es ifjúsági gyorsuszás: 1. Bertalan KAC 32.1 mp.

100 m-es férfi hátuszás: 1. Dr. Fejér U 1 p. 34.2 mp.

160 m-es férfi gyorsuszás: 1. Csizmás KAC 1 p. 07.2 mp.

50 m-es női hátuszás: 1. Dr. Nagy Gabriella KAC 54.4 mp.

50 m-es leány melluszás: 1. Pap KMSC 57.6 mp.

100 m-es férfi melluszás: 1. Kiss KAC 1:32 mp. 3. Meister Haggibbor 1:42.4 mp.

3x50 m-es női vegyesstafféta: 1. KAC A) (Póczy, Georgescu, dr. Nagy) 2 p. 34.4 mp.

4x50 m-es férfi gyorsstafféta: 1. KAC A) (Csizmás, Jordáki, Györffy, Szilágyi) 2 perc 11 mp.

3x50 m-es férfi vegyesstafféta: 1. KAC A) (Csizmás, Jordáki, Báza) 1 p. 50.3 mp.

Végül két vegyescsapat vízipólo bemutatást tartott Seliceanu Grigore bíró vezetésével, melyet az A) csapat nyert meg 1:0 arányban.

Az Universitatea által a legjobb U versenyző részére külön kitűzött szép plakettet dr. Fejér nyerte el.

Este a fényesen kivilágított sétatéri tavon csónakverseny volt, mely után Enescu ezredes kiosztotta a Hajózási Liga érmeit és okleveleit a győzteseknek és helyezetteknek.

Sulyos vereséget szenvedett a Venus Bolognában

Ujpest csapata továbbjutott a KK küzdelemben

Bolognából jelentik: A KK második fordulója során a Venus csapata sulyos vereséget szenvedett. Az első félidőben a román csapat nagyszerűen tartja magát, de szünet után összeroppan. Sanzoni szerzi meg a Bologna vezetőgőlját az első félidőben, majd Lupas a 16-oson belül gáncsolja Biavattit, de Reguzzoni 11-esét Iordache kivédte. A második félidőben Reguzzoni (2), Biavati és Sanzone a további góllövők. Végeredmény 5:0 Bologna javára.

A mérkőzést nagy hőségben 10.000 néző előtt játszották le. A játékot a cseh Krist vezette.

Ujpest—Ambroziana 3:1 (1:0). Budapestről jelentik: Ujpest csapata csak a játék végén szerezte meg a győzelmet, illetve a továbbjutási jogot. Góllövők: 5 percben Kállay. Szünet után a 31 p. Ferraris egyenlített. A 39 p. Zsengeller 2:1, a 43 p. Kocsis 3:1. A közönség Dale angol bírival nem volt megelégedve. 12.000 néző.

BSK—Slavia 3:0 (1:0). Belgrádból jelentik: 13.000 néző előtt Scorzoni vezetése mellett a jugoszláv csapat megérdemelten győzött Borovics, Valianovic és Glisovics góljaival a prágai Slavia ellen. A második mérkőzés július 3-án lesz Prágában.

A Venus, Rapid, Sp. Studentesc és az Amte a Román Kupa középdöntőjében

Bucuresti, junius 26. Szombaton és vasárnap a román fővárosban kupamérkőzések voltak Szombaton a Rapid 120 perces játék

A zsidó sport jelentős eseménye volt a nagyváradai Makkabi kolozsvári mérkőzése

Haggibbor—Makkabi Oradea 2:1 (0:1)

Cluj, junius 26. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor futbalcsapata vasárnap délután fél 6 órakor barátságos mérkőzés keretében a nagyváradai Makkabit látta vendégül. A mintegy ezer néző jelenlétében lefolyt mérkőzés és a váradai csapat kolozsvári tartózkodása az érkezésétől az elutazásig, meleg zsidó testvéri atmoszférában telt el. Fél 6 órakor szaladt ki a Haggibbor-pályára a két csapat. A vendégeket a Haggibbor részéről Fisch Zoltán üdvözölte román nyelven, az üdvözlésre a Makkabi részéről Weininger tanár válaszolt. Ezután a Haggibbor részéről Riester Jenő mondott igen melegszerű üdvözlőbeszédet és nyújtotta át a Haggibbor ajándékát, egy re-

mek kiállítású kék-fehér emlékszálót. A nagyváradai Makkabi részéről Váradai József dr. virágcsokorral kedveskedett a vendéglátó egyesületnek. Ezután kezdődött meg a mérkőzés, amelynek folyamán a két testvércsapat végig lovagias, sportszerű küzdelemet vívott. Az első félidőben a nagyváradai Makkabi enyhe fölényben volt, amit Schertz révén elért góllal váltott reális értékűvé. A második félidőben a Haggibbor kerekedett felül és előbb Krausz I. jól irányított lövéséből kiegyenlített, majd egy másik gólról tartó labda felemelése miatt megítélt 11-esből ugyancsak Krausz I. megszerezte a győztes gólt.

Mind a győztes, mind a vesztes csapat tudása maximumát nyújtotta, amely érdekes, élvezetes játékot eredményezett és amely játékokban a játékosok egyforma akarással érdemelték ki a szépszámu közönség elismerését. A mérkőzést Welser Tibor jól vezette. A két csapat a következő összeállításban játszott:

Haggibbor: Noé, Kleinmann—Gara, Kohn—Krausz I—Izsák, Keszler II—Krausz II—Schmilovits—Kauffmann II—Rosner.

Makkabi: Hoffmann, Gerő—Moskó, Steiner—Hiltner II—Schwartz, Hermann—Schertz—Weisz I—Guttman—Ganz.

A mérkőzés után a Falk klubban emelkedett hangulatu bankett zárta le Kolozsvár zsidó sportjának jelentős eseményét.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A THALIA PREMIERMOZGO MUSORA

Ma és minden nap az ideai filmszenzón leghatalmasabb és legizgalmasabb világlágera: A fekete sas.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Loretta Young legújabb filmje: A három kis egér. Partnere: Joel MacCrea. Három szép, de szegény dolgozó lány próbálkozása a szerencsével. Fiatalság! Báj! Szeretem! Mindenki filmje. Előtte Metro és Fox premier journal. Előadások: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

A négyesfogat. Szellemes, fordulatokkal teli amerikai vígjáték, főszerepekben: Errol Flynn, Rosalinda Russel, Olivia de Havilland.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Rendkívüli premier! A bűnök fia. Pierre Loti világhírű regényének filmváltozata, főszerepekben: Louis Jouvet, Madeleine Ozeray.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premierslágér! Orloff kapitány. Az orosz kémelhárító igzalmas élet-halálharca. Főszereplők: Ivan Ledebeff és Betty Compson. A film előtt a legújabb Paramount világhíradó!

RIO MOZGO MUSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Nagy kettős műsor: A trubadur fantóma. Egy teljesen új miliőben lejátszódó amerikai vígjáték. Pazar rendezés, tánc, zene, vigság. Fősz.: Walter Winchell, Alicia Faye és Ben Bernie világhírű zenekarával. II. A montecarlói vígözvegy. Szentimentális filmslágér: Fősz.: Dolores del Rio és Warren William. III. Journal.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, junius 27.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Felolvasás. 19.17: Hanglemek. 20: Felolvasás. 20.15: Román hanglemek. 21: Haydn-hangverseny. 22: Hírek. 22.15: A keringőtől a jazzig, hanglemek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Énekszámok. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemek. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyoknak. 18.10: Előadás. 18.40: Cigányzene. 19.50: Előadás. 20.25: Norvég énekkar. 21: Elbeszélés. 21.30: Harmónika-számok. 22.05: Zongoraszámok. 22.40: Hírek. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Értesítőlevelek csak posta útján továbbíthatók. A postavezérgazgatóság értesíti az érdekelteket, hogy a módosított postamonopóltörvény szerint a vállalatok saját kurirszervezetét, vagy levélkézbesítő szervezetét csak abban az esetben tarthatnak, ha a posta vezérgazgatóságától erre külön engedélyt szereznek. A posta vezetősége ebből a szempontból razzákat tart.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közlünk. Jelégés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Okvetlenül tekintse meg a „DER-BESCO” függönykellékszaktizlet mintaterrében az új vertesipke függönymintákat. Gazdaságos, mert kívánt méretben készül, szép és örökéletű. Reg. Ferdinand 11, félemeleten.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképezés. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Kiadó július 1-re modern berendezésű, kertre néző, verandás, gyönyörű sarokszoba, belőle nyíló fürdőszoba, telefon- és zongoraszobával is disztíngvált uriembernek. Str. Baron Pop 13., II. e. 7. ajtó.

Molnárók használnák ki a bucaresti hónapot és fedeznék szükségletüket selyemszövetekben, ismert márká „GOLDEN ANCHOR”, valamint malomgekben és malomcikkekben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brancoveanu 9, a főposta mellett. Rendelések levélileg is.

Simon fordítóirodában fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Str. Regina Maria 13. Emelet.

Dr. Hollóné Breider Erzsi nagyváradi nyaralója, Hamburg Szerén közreműködésével, ideális vakációt nyújt: étvágytalan, ideges, környezetváltozásra, hizokurára és üdülésre szoruló gyermekeknek. Oradea, Calea Demetriad 2. Vie. Érdeklődni Kolozsváron: Hamburg Szerén, Calea Traian 9. szám.

Három dunamos Cur Salom parcelláinak a felét vagy harmadát 5 éves belüli együttépítési kötelezettséggel nagyon olcsón eladom. Jelige: „Együtt építünk”.

Fogorvos nagy erdélyi városban kerestetik helyettesnek, esetleg társnak. Praxis-átvétel lehetséges. Érdeklődni Kovács Dental Depot Cluj, Str. N. Iorga 21.

Jól bevezetett vidéki gabonaüzlethez 100—150 ezer lejlel közreműködő társat keresek. Cim a kiadóban.

Nierénfeld Pensio Tihufa, Orth. kóser konyha, olcsó árak. Spécialis árkedvezmény a nyaraló gyermekek hozzátartozóinak.

Kiadó központban különbejáratu butorozott szoba fürdőszobahasználattal. Bratianu 41. apartament 3.

Angol és francia órákat adna, középiskolásokat pótvizsgára, érettségire előkészítene nyelvzszakos egyetemi hallgatók. „Tanításban gyakorlott” jeligére a kiadóba.

Mérnököt keresek, aki jó zsidó családból származik, házasság céljából egyetemet végzett, szép, csinos leányom részére. Hozománya egy kitünő és biztos egzisztenciát nyújtó gyár vállalat. Ajánlatokat „Komoly uriember” jelige alatt a kiadó továbbít.

Jüdisches Lexicon ötödik kötetét megvételre keresem. Fischhoff Cluj, Aurel Vlaicu 8.

Rentábilis üzletbe, vagy vállalatba szükséges tőkével betársulnék. Megkeresést „Szakma nem számít” jeligére kérem.

Szakképzett pincemester, bor- és horodókezelést, borvágást, valamint likörkészítést értő, szerény igényekkel azonnalra állást keres. Reichmann Izidor Dosisig-Bihor, Str. Mica 21.

Keresek társat bevezetett fogászati le rakat nagyobbitásához 250—300 ezer lej készpénzzel. Cim a kiadóban.

Szefer-tóra jókarban eladó a manasturi zsidótemplom gondnokánál. Str. Otetului 3.

öt középiskolát végzett 16 éves leány, román, francia és magyar nyelvtudással, elmenne gyermekek mellé, nyári idényre vidékre is. Izraelita családhoz. „Gyermekek-szerető” jeligére címet a kiadóba kérek.

A mene oldhatná len

Huszonöt n

Páris, junius 26. 16 Parc Monceauxban letároknyék uccáin reksereget, alig tud Franciaországban ve benszülött lakosság szemléltető képek, grafikonok s összeha tatják, hová jut Fra versenyében, ha ez a Nagy butikkel hirté országban évenként dik a lakosság „add ezer fővel fogy és l lesz ennek az eredm hiszen Németország is duplája Franciaor század elején még a száma csaknem egye

Hivatalos kimutat sen Franciaország d ezer hektár föld ál munkáskezek hiányá ében Franciaország 22 századdal, egy lékkel csökkent. A b országban 1895-ben volt. 1925-ben már földön termett buza métermázsza őszibar ben csak 490.000 m Garonne départment ezer lakos élt, 1925 és 1936-ban 252.000 odatelepített idegen

Tragikus számok mert ez azzal a köv Franciaország agrár dön emelkednek. A termelés a kisbirtok francia forradalom. birtokot és megvetet népréteg gazdaságá rengeteg a törpebirt nos saját maga műt utóbbi időben ezek Egy 1929-i statisztí mialatt a 10 hektár tékenyen fogytak, a tár között lévő kö ez 855-tel emelked hogy a kisemberek hagyja ott a földet, ri üzemek könnyeb nyujtanak. Minden hogy Franciaország van az olyan gazda lyeek egyáltalán nem mazottat és körülbe daság van, ahol csa gozik. Körülbelül sz van, amely 4—10 m tizezerre sem tehet nek a száma, amél több dolgozik. Olyá nál több embert fo van az egész ország

A francia parasz magas termelvénye desen és meg is ka össze sem lehet ha parasztával. És err gyon vigyáz. Elsős az, aki nem akar eg hogy a vagyon szé

Lele Franciaország id részt a népesedés meg. Igen erős pol hogy telepítsék le gyott földeken, kö lásukat és velük p káskezek hiányát. Amerika is külföld tásával érte el má Franciaország szá nyos, ha a határai reső idegenek száma töseget nyujtana. nem hagyják figye pontot sem, hogy a telepedett idegenek

A menekülők letelepítésével megoldhatná Franciaország az elnéptelenedő falvak problémáját

Huszonöt németországi zsidó család műveli a földet egy dél-franciaországi faluban

Párizs, június 26. Ha az ember az előke-
15 Parc Monceauban vagy a belleuillei pro-
letárkönyék uccáin figyel a zsvajgó gyer-
ekereget, alig tudja elképzelni, hogy
Franciaországban veszedelmesen csökken a
benszülött lakosság száma. A mozikban
szemléltető képek, az újságokban ijesztő
grafikonok s összehasonlító táblázatok mu-
tatják, hová jut Franciaország a népek
versenyében, ha ez az állapot tovább tart.
Nagy betűkkel hirdetik, hogy amíg Német-
országban évenként 500.000 fővel szaporod-
dik a lakosság, addig Franciaországban 32
ezer fővel fogy és könnyű kiszámítani, mi
lesz ennek az eredménye husz év múlva,
hiszen Németország lakosainak száma ma
is duplája Franciaországénak, noha a múlt
század elején még a két ország lakosainak
száma csaknem egyenlő volt.

Az elnéptelenedés adatai

Hivatalos kimutatás közli, hogy külön-
ösen Franciaország délnyugati vidékén több
ezer hektár föld áll megműveletlenül —
munkáskezek hiányában. Az utolsó 75—80
évből Franciaország földművelő népessége
22 százalékkal, egyes vidékeken 40 száza-
lékkal csökkent. A buza-termő föld Francia-
országban 1895-ben még hétmillió hektár
volt. 1925-ben már csak 5.600.000 hektár
földön termelt buza. 1895-ben 1.800.000
métermáza ősziarackot szüreteltek. 1925-
ben csak 490.000 métermáza. A Lot és
Garonne départementban 1831-ben még 347
ezer lakos élt, 1925-ben már csak 247.000
és 1936-ban 252.000, amelyből 30.000 már
odatelepített idegen volt.

Tragikus számok ezek. Annál is inkább,
mert ez azzal a következménnyel jár, hogy
Franciaország agrárbehozatali tételei állan-
don emelkednek. A francia mezőgazdasági
termelés a kisbirtokon alapszik. A nagy
francia forradalom megszüntette a nagy-
birtokot és megvetette alapját egy szélesebb
népréteg gazdaságának. Franciaországban
rengeteg a törpebirtok, amelyet a tulajdo-
nos saját maga művel meg családjával. Az
utóbbi időben ezeknek száma csökkent.
Egy 1929-i statisztikai adat mutatja, hogy
mialatt a 10 hektáron aluli birtokok jelen-
tekenyen fogytak, addig a 10 és 100 hek-
tár között lévő középbirtokok száma 238
ezer 855-tel emelkedett. Ez is azt mutatja,
hogy a kisemberek jelentékeny csoportja
hagyja ott a földet, mert a város és az ipar-
ri üzemek könnyebb és jobb megélhetési
nyújtanak. Mindenesetre figyelemreméltó,
hogy Franciaországban egymillió felül
van az olyan gazdaságoknak a száma, ame-
lyek egyáltalán nem foglalkoztatnak alkal-
mazottat és körülbelül egymillió olyan gaz-
daság van, ahol csak 1—3 alkalmazott dol-
gozik. Körülbelül százezer olyan gazdaság
van, amely 4—10 munkást foglalkoztat és
tízezerre sem tehető azoknak a gazdaságok
nak a száma, amelyekben 10 munkásnál
több dolgozik. Olyan gazdaság, amely szá-
zál több embert foglalkoztat, talán husz
van az egész országban.

A francia paraszt életszínvonala elég
magas termelvényeinek árát megkéri ren-
desen és meg is kapja. Életkörülményeit
össze sem lehet hasonlítani a kelet-európai
parasztéval. És erre az életszínvonalra na-
gyon vigyáz. Elsősorban a francia paraszt
az, aki nem akar egy gyereknél többet, ne-
hogy a vagyon szétszakadjon.

Letelepítik-e az idegeneket?

Franciaország idegenpolitikáját is nagy-
részt a népesedésének csökkenése szabja
meg. Igen erős politikai áramlat követeli,
hogy telepítsék le az idegeneket az elha-
gyott földeken, könnyítsék meg naturalizá-
lásukat és velük pótolják a francia mun-
káskezek hiányát. Hivatkoznak arra, hogy
Amerika is külföldi kivándorlókat beolvasz-
tásával érte el mai hatalmi helyzetét és
Franciaország számára sem lenne hátrá-
nyos, ha a határain belül élő új hazát ke-
reső idegenek számára munka- és életle-
hetőséget nyújtana. Akik ezt propagálják,
nem hagyják figyelmen kívül azt a szem-
pontot sem, hogy adott esetben ezek a meg-
telepedett idegenek valóságos kis hadsere-

get alkotnának Franciaország védelmében.
A közelmúltban az „Amie de la République
Francaise” nevű szervezet, mely a Francia-
ország számára megbízható idegenek köz-
ponti szervezete, nagygyűlést tartott. Ezen
a nagygyűlésen Paul Boncourt elnököl és
sok tekintélyes francia közéleti férfiú szó-
lalt föl, köztük egy katolikus pap, Verdier
biboros nevében. Valamennyien hangoztat-
ták, hogy Franciaország az egyetlen állam,
amely tradícióihoz híven helyet ad a politi-
kai menekülteknek és az üldözötteknek.
Ígéretet tettek, hogy politikai sulyukkal
követelik az idegenkérdés rendezését, és
a francia kultúrát és szabadságot szerető és
azt megvédeni is kész idegenek beolvaszta-
sát.

A meseautó

Megindító történetet mondott el ezen a
nagygyűlésen a francia vöröskereszt meg-
bizottja:

— Egy menekült hatéves kisgyermek elé
mentem ki a pályaudvarra. Szülei interná-
lótáborban szenvednek, de a gyermeket si-
került kimenteni. A gyermek megérkezett,
sirt, félt tőlem és alig akart velem jönni.
Hiába édesgettem, mindenre csak zokogott
és egyre azt hajtogatta: „Ich will zum Va-
ter! Ich will zur Mutter!” (Apámhoz akarok,
anyámhoz akarok.) Mondogattam neki:
„Ne félj fiacskám, itt vagy Párizsban.”
De a gyermek csak zokogott. Így érkezünk
ki a pályaudvar elé. A gyermek ott hirtelen
elhallgatott nagy szemeket meresztett a
forgalomra, azután felragyogott a könnyes
szeme és rámutatott az autóra:

— Ez a szép autó, ez Párizs? — kér-
dezte.

— Ez, fiacskám — mondtam neki — ez,
visz el téged egy jobb hazába.
És erre az autóra ültem vele, hogy
valóban ez vigye el egy békés, emberséges
környezetbe.

A franciaországi idegenek és menekül-
tek problémája azonban még igen távol van
a megoldástól. A kérdés elintézésénél bizo-
nyosan nagy szerepet játszik majd a dél-
franciaországi megműveletlenül maradt ter-
ületek problémája.

A délfranciaországi zsidó telepések

Az elmúlt napokban a „L'Ordre” című
napilapban Denis Decais beszámolt annak
a 25 menekült zsidó családnak életéről, kik
a délfranciaországi Lot- és Garonne departe-
ment Villeneuve-sur-Lot nevű kis helyi-
ségben telepedtek le. Ezek az emberek Né-
metországból és Ausztriából jöttek, ahol
kereskedők, alkalmazottak, mérnökök, ügy-
védek, újságírók és művészek voltak. Köz-
tük két kertész. Most valamennyien föld-
művelők. A 25 család 20 kisbirtokon dol-
gozik. A 20 kisbirtok kiterjedése 350 hek-
tár. Valamennyien úgy dolgoznak, mint a
környék többi parasztjai. Nehezen és ke-
ményen. Különösen az első év volt nehéz.
Akkor még tapasztalatlanok voltak. A kez-
deti nehézségen azonban átgetteték őket
a szomszéd francia parasztság szeretete és
szívessége. Persze rengeteget tanultak a
saját kárukon is. De nem veszték el. Meg-
erősödtek és ma már meg sem lehet őket
különböztetni a többi paraszttól. Azonos
az életmódjuk, egyformán járnak be a kör-
nyező városok piacaira és szarvaság idején
egyformán várják az esőt. Aratás és nagy
munka idején, ahogy az itt szokás, segíte-
nek a francia parasztnak és azok is el-
jönnek nekik segíteni. A városi emberekből
jó parasztnak lettek. Nem ment könnyen.
Először meg kellett tanulni dolgozni. De
megtanultak. Az orvos, az újságíró, a ke-
reskedő, a mérnök, a hivatalnok jó földmű-

TESTA
azonnal csillapít
HAVI TI SZTULÁS, FEJFÁJÁS
DEGSZÁBA, FOGFÁJÁS,
INFLUENZA ÉS HÜLESNÉL

velő lett. Valamennyien megelégedett em-
berek. A saját maguk gazdái, földjük van,
tehenük van és ami a legfontosabb, nem
bántják, nem üldözik őket, emberek lehet-
nek és — szabadon lélegezhetnek. A fran-
cia parasztnak, a szomszédok szeretik és be-
csülik őket.

A „Patrie humaine”

De az csak 25 család. Hány és hány ezer
él itt Párizsban nyomorúságban és bizony-
talanságban egy-kéthónapi tartózkodási en-
gedéllyel, amelyet újra csak egy-két hó-
napra hosszabbítanak meg. Hány és hány
ezer család menne boldogon földet művel-
ni Dél-Franciaországba, ha erre módot ad-
nának neki? Sajnos, a megoldás még késik.
A hontalanok és üldözöttek még nem meri-
tették ki a keserű pohár utolsó cseppjét.

De Franciaországban egyre erősödik az
a mozgalom, amely az idegenkérdés ren-
dezését sürgeti és az üldözöttek is úgy tekin-
tenek Franciaország felé, mint a nagy em-
beri tradíciók őrzőjére, az igazi „Patrie hu-
maine” megvalósítójára.

Vajjon ez a megvalósulás késhet-e soká?

KÖZGAZDASÁG

Elkészült a buzaértékesítésről szóló törvénytervezet

Bucuresti, június 26. A Legfőbb Gazdasági
Tanács legutóbbi ülésén letárgyalták a buza-
értékesítésről szóló törvénytervezetet, amely
a napokban a minisztertanács elé kerül. A
törvénytervezet szerint ezévből nem állapí-
tanak meg a belföld számára maximális árát,
azonban az export érdekében olyan intézke-
déseket tesznek, amely mellett aztán egy bi-
zonyos belföldi árnyó biztosítható lesz. Ezek
a tervezett intézkedések a következők:
1. Felémlik a buzaexportból származó szá-
badvezízkvótát. 2. Az állami intézmények

programszerűen vásárolják a búzát, amely
vásárlások intervenciók vásárlásoknak lesznek
tekintendők. 3. Megfelelő összegű kivitelei
prémiumot fizetnek az új buza után.

A törvénytervezet elvben állg különbözik
az 1938—39. évből érvényben volt rende-
lektől, azonban — annak tapasztalatain
okulva — sokkal precízebb rendelkezésekkel
akarja biztosítani a buzaárak növekedését. Érte-
süléseink szerint a törvénytervezetet a mi-
nisztertanács még e héten letárgyalja.

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége a kereskedők raktárkönyvvezetési kötelezettsége ellen interveniált a pénzügyminiszternél

Bucuresti, június 26. A forgalmi és fény-
üzési adóról szóló törvénynek április elsején
történt módosítása — amint azt közöltük —
előírta azt, hogy azon kereskedők, akik köz-
vetlenül a gyáraktól vásárolnak árut, kötele-
sek raktárkönyvet felfektetni. Ebbe a könyv-
be be kell vezetni az összes beérkezett és el-
adott árukat, amelyeket forgalmi és fény-
üzési adó terhel, ha az árut egyenesen a
gyártól vásárolták. Ez a rendelkezés nagy
nyugtalanosságot keltett az érdekelt kereske-
dők körében, mert szinte lehetetlennek bizo-

nyult az egyes kereskedésekben levő áruknak
ilyen körülményes nyilvántartása. Erre való
tekintettel a kereskedők az illetékes kereske-
delmi és iparkamarához fordultak jogorvos-
latért, a kamarák pedig a kérelmet a keres-
kedelmi és iparkamarák országos szövetségé-
hez terjesztették fel. A szövetségtől most ér-
kezett válasz, amely szerint teljes sulyal
közbenjárt a kérdés kedvező elintézése érde-
kében és illetékes helyen erre vonatkozólag
ígéretet is nyert.

Csak június 30-ig fogadják el a harmadik évnegyedre szóló behozatali kéréseket

Bucuresti, június 26. Megírtuk, hogy a har-
madik évnegyedre szóló behozatali kérések
beadási határidejéről június 30-át rendelte el
a Kihirdeskedelmi Irányító Igazgatóság,
amely most ismét az érdekeltek tudomására

hozza, hogy június 10-én megkezdődött a har-
madik évnegyed behozatali engedélyeinek el-
fogadása. Az importengedély iránti kéréseket
legkésőbb június 30-ig lehet benyújtani a
minisztériumban működő behozatali hivatal-

ba, akár személyesen, akár meghatalmazott
utján, vagy pedig postán.

Az engedély elnyeréséhez szolgáló irlapok-
kat az illető kereskedelmi és iparkamaránál
lehet beszerezni. A kérvényt a kérdéses céget
jogosan képviselő személy kell aláírni. Az
egy-egy tételnek a kérvénybe történő beve-
zetése ugyanazon eljárás szerint történik,
mint a múltban. A nemzetgazdasági minisz-
térium figyelmezteti az importőröket, hogy
csak azokat az kérvényeket veszik majd te-
kintetbe, amelyek legkésőbb június 30-ig
iktatva lettek.

A gépek, felszerelések iránti behozatali
engedélyek kérvényeit július elseje után
fogadja el az importhivatal. Az állami, me-
gyei és községi hatóságok, valamint a had-
felszerelési ipar, a köolaj- és bányatársasá-
gok importkérvényeit további intézkedésig
naponta 8—12 óra között iktatja az import-
hivatal.

Gyenge szőlőtermésre van kilátás. A föld-
művelésügyi minisztériumhoz beérkezett je-
lentések szerint az idén a múlt événél sokkal
gyengébb szőlőtermésre van kilátás. Ennek
megfelelően a borárakban szilárdulás tapasztal-
ható.

Zürichi árfolyamok (június 26.): Márka
177.95, holland forint 235.55, dollár 443.68,
font 20.77, francia frank 11.7537, olasz lira
23.34, szlovákkorona 15.—, pengő 87.—, di-
nár 10.—, lej 3.25, zloty 83.62, belgas 75.475.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—6673.44
holland forint	75.14—76.31
svájci frank	31.38—32.36
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
cshekkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hoz-
ható devizakvóták árfolyamai tartottak.
Bucurestiben tegnap délig a következő árfo-
lyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1535—1540
angol font, 20%-os kvóta	1410—1420
angol font, 40%-os kvóta	938—945
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	170
dollár, 30%-os szabadkvóta	332
svájci frank, 30%-os kvóta	72—75
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9—9.10
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.—
belgas, 30%-os —	56.—
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

UJ KELET Legújabb hírek

London megkapta a moszkvai választ

Chamberlain az alsóházban kijelentette, reméli, a szovjet figyelembe veszi, hogy a nehézségek növelik a háborus veszélyt és Berlin örömét

(Első oldali cikkünk folytatása)

colni Németországot és Olaszországot. A világ minden támadása meg fog hiusulni a két nemzet feloldhatatlan közösségén. A jövő a miénk.

„Pomeránia lengyel volt és marad“
Varsó, június 26. (Rador). Tegnap vette kezdetét Lengyelországban a „tenger-hete“. A lengyel tengeri liga ebből az alkalomból kiáltványt tett közzé, amely többek között ezeket mondja: „Pomeránia évszázadok óta Lengyelországhoz tartozik és örökre hozzá is fog tartozni. Nem hagyjuk magunkat visszaszorítani engedni a Balti-tengertől, amelyen át külföldre juttatott áruink háromnegyedét szállítjuk. A Balti-tenger Lengyelország lélegzetét jelenti. Ime ezért kell folytonos erőfeszítéseket tennünk tengeri erőink fokozása érdekében.

Kábeljelentést kapott London a moszkvai tárgyalásokról
London, június 26. A külügyminisztérium kábeljelentést kapott a moszkvai angol nagykövettől, amelyben az részletesen ismerteti a tárgyalások folyamán felmerült ellentétek pontjait. Seeds angol nagykövet kábeljelentésében javaslatokat tett a kormánynak az akadályok elhárítására. Hír szerint az angol kormány új utasításokkal látta el moszkvai nagykövétét. Valószínű, hogy Seeds már a közeli napokban ismét felkeresi Molotovot. Francia politikai körök értesülése szerint már vasárnap elküldték Moszkvába azt az utasítást, hogy az angol megbízottak teljesítsék a szovjet kéréseit.

Chamberlain bejelentette az alsóházban, hogy a kormány a szovjet javaslatot tanulmányozza.

Londonból jelentik: Chamberlain hétfői alsóházi beszédében bejelentette, hogy az angol kormány a francia kormánnyal együtt a francia-angol javaslatokra adott szovjet választ tanulmányozza. Halifax külügyminiszter — mondotta Chamberlain — abban a helyzetben van, hogy további utasításokat adhat Seeds moszkvai nagykövettnek. A továbbiak során kijelentette a miniszterelnök, hogy a francia kormánnyal folytatott megbeszéléseinek részleteiről nem hajlandó beszámolni. Majd kijelentette, hogy nem hiszi, miszerint egy angol miniszternek Moszkvába való küldése a jelenlegi körülmények között hasznos volna.

Dalton képviselő: Nem világos-e, hogy a Moszkvában felmerült nehézségek nagy meglepedést váltottak ki Berlinben és növelik a háborus veszélyt?

Chamberlain: Meglehet, hogy így van. Remélem, hogy a szovjet szintén figyelembe veszi ezt a körülményt.

Henderson kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy a tiencsini helyzet változatlan. Majd hozzátette, hogy Halifax külügyminiszter erélyes szavakkal hozta Szigemitsu japán nagykövet tudomására az angol kormány álláspontját, amelyet Sir Craigie tokiói angol nagykövet is közölt a japán kormánnyal. Majd a következőket mondotta Chamberlain:

— Okom van remélni, hogy a folyamatban lévő tanácskozások a helyzet megoldásához fognak vezetni.

Chamberlain türelmet kér a távolkeleti kérdés likvidálására.

Ezután Chamberlain egy képviselő ama kérdésére, hogy vajon békéltető és türelmes politikája a Távolkeleten nem-e fog éppolyan veszedelmeket felidézni, mint amilyeneket Németországgal kapcsolatban felidézett és hogy nem-e kellene megfelelő gazdasági represszákkal fellépni a japánok ellen, a következő választ adta:

— En figyelemmel kísérem az eseményeket és kérem, legyenek türelmesek, mert a megfelelő intézkedések nem fognak elmaradni.

A francia-török egyezmény háboru esetére biztosítja Törökország Angliá és Franciaország melletti felvételét

Párizsból jelentik: A Temps, a francia külügyminisztérium felhivatalosa, vezető helyen foglalozik a francia-török egyezményvel, amely szilárd alapokra helyezi a fran-

cia-török kapcsolatot. Az egyezmény — írja a Temps — nem irányul más állam ellen, csak biztosítani akarja, hogy Törökország háboru esetén Franciaország és Anglia oldalán álljon. Az egyezmény földközi tengeri háborura vonatkozik, de kiterjed a Balkánra is. Franciaország — folytatja cikkét a lap — nagy árat fizetett a török együttműködésért, de ugyanakkor Törökország is lemondott szíriai követeléseiről.

Elhalasztották a számai légi had. erő singapuri látogatását

Singapurból jelentik: Hivatalos számai kor-

cia-török kapcsolat. Az egyezmény — írja a Temps — nem irányul más állam ellen, csak biztosítani akarja, hogy Törökország háboru esetén Franciaország és Anglia oldalán álljon. Az egyezmény földközi tengeri háborura vonatkozik, de kiterjed a Balkánra is. Franciaország — folytatja cikkét a lap — nagy árat fizetett a török együttműködésért, de ugyanakkor Törökország is lemondott szíriai követeléseiről.

Londonból jelentik: A News Chronicle jelenti, hogy a pápa egy héttel elhalasztotta szabadságát, mert meg akarja hallgatni a washingtoni és tokiói vatikáni követek jelentését, akik a közeli napokban érkeznek Vatikán városba. A lap értesülése szerint a pápa újból hosszas megbeszélést folytatott Osborne vatikánvárosi angol követvel, a tervbe vett békéltető lépések ügyében.

Numerusz klauzusz a magyarországi középiskolákban

A zsidó felekezeti iskolákban nem korlátozzák a felvételt

Budapest, június 26. Az új iskolai évre a közoktatásügyi minisztérium rendelete folytán csak hat százalékos arányban vesznek fel zsidó tanulókat a magyarországi középiskolákba. Kivételt képez Miskolc, ahol 12 százalékban állapították meg az arányszámot. Az Est című lap értesülés szerint a rendelet csak a reáliskolákra és a gimnáziumokra vonatkozik. A budapesti középiskolákban esetleg parallel osztályokat állítanak fel a zsidó tanulók részére. A

zsidó felekezeti iskolákban nem korlátozzák a növendékfelvételt. Az egyik budapesti középiskolában külön osztályt szándékoznak felállítani a zsidó tanulók részére. Ugyanakkor három magániskola is engedélyt kapott arra, hogy a megállapított százalékarányon felül vegyenek fel zsidó tanulókat. Azt intézkedés — hangzik a tudósítás — kizárólag a gimnáziumokban és reáliskolákban akarja korlátozni a zsidó tanulók számát.

Küszöbön áll az angol kormány átszervezése

Maugham, Runciman, Stanhope és Dorman-Smith kiválnak a kormányból

London, június 26. A Daily Herald írja, hogy a brit kormány átszervezése, amiről az utóbbi napokban annyi szó esett, rövidesen megtörténik. Valószínű, hogy a következők válnának ki a kabinetből: Maugham lord-

kancellár, Runciman, az államtanács elnöke, Stanhope, a tengerügyi hivatal első lordja és Reginald Dorman-Smith földművelésügyi miniszter.

Hiddal kötik össze Danzigot Keletporoszországgal

Varsó, június 26. A danzigi szenátus elhatározta, hogy hidat építtet a Nogat, a Visztula jobbkarja fölött, amely Danzigot Kelet-Poroszországtól elválasztja. Az új hid közvetlen kapcsolatot teremt a szabadváros és Kelet-Poroszország között. Az eddigi, Kalthofon és Tzej-en átvezető hid lengyel területet iktatott Danzig és a birodalom közé.

Hasonlóképpen elhatározta a szenátus, hogy 10.000 főnyi önkéntes gárdát szervez 21—35 év közötti férfiakból, akiket a szabadváros 45 pontján helyeznek el. Az „önkéntesek“ részére szükséges hadfelszerelés már meg is érkezett Danzigba.

Orosz jelentés a mongol és japán-mandzsú csapatok közötti össze-csapásokról

A szovjet-mongol csapatok megszállva tartják a Mandzsúria felé eső összes pontokat

Moszkva, június 26. (Rador.) A TASS ügynökség hosszú közleményt adott ki a mongol és japán-mandzsú csapatok közötti összetűzésekről. A közleményből vesszük a következő szemelvényeket:

„Számos ellenétes híradással ellentétben, melyek a külföldi sajtóban láttak napvilágot a kwantungi hadsereg közleményei alapján, a nagyobb incidensek így folytak le:

Május 11-én a Buirnor tótól délkeletre a

mongol határőrséget váratlanul japán-mandzsú csapatok támadták meg és visszavonulásra kényszerítették a Khalkhin folyó irányába.

Május 12 óta majdnem naponta megismétlődtek az összetűzések, melyeknek mind két részről voltak halálos és sebesült áldozataik.

Május 22-én a japán-mandzsú csapatok újabb erősítéseket kapva, újból támadással próbálkoztak, de visszaverettek a határon

tulra és jelentős veszteségeket szenvedtek. Június 28 és 29 napjain újabb japán erők tészekkel, tankok, nehéztüzérség és nagyszámú repülőgép által támogatva a japán-mandzsú csapatok ismét behatoltak a mongol nép-köztársaság területére, de újból visszaverettek, miután számos emberük elesett és több meghalt. Ebben az ütközetben a japán-mandzsúknak több, mint 400 halottjuk volt. A mongol csapatok vesztesége 40 halott és 70 sebesült.

Május 28-án nagyszámú japán vadász- és bombavetőrepülőgép váratlanul megtámadott két mongóliai repülőteret. A mongol-orosz repülők bizonyos késéssel szálltak fel és így 9 gépet vesztek, miáltal a japánok csak kettőt. Végül a japán repülőket visszatérésre kényszerítették.

Június 22-én újabb légitámadás történt. Mindkét részről 120 repülőgép találkozott. A japán-mandzsú erők 31, a mongol-oroszok 12 gépet vesztek.

Június 24-én 60 japán-mandzsú gép újból megtámadta a mongol-orosz erőket. Ismét, egyenlő számban vették fel a harcot, 25 japán-mandzsú gépet lőttek le, a mongol-oroszok csak két gépet vesztek.

A szovjet-mongol csapatok jelenleg megszállva tartják a Mandzsúria felé eső határösszes pontjait a Khalkhin folyótól keletre. Az összecsapások egész tartama alatt a szovjet-mongol csapatok a japán-mandzsú légierőket üldözve, kényszerítve voltak mandzsú terület fölé repülni.

Hodor államtitkár máramarosi ünneplése

Cluj, június 26. Dr. Victor Hodor, Szamos tartomány államtitkára, egyheti szemleutrá indult Máramarosba, hogy a rendkívüli nélkülözések között élő máramarosi lakosság életkörülményeit tanulmányozza. A szemleut egy ünnepélyes aktussal is bővült, ugyanis most van husz esztendeje annak, hogy dr. Hodor Victor, mint Máramarossziget első román polgármestere átvette hivatalát. Dr. Hodor államtitkár ez alkalomból a városházán megtartott ünnepélyes ülésen köszöntötték fel, amelyen résztvett dr. Gheorghie Tite Máramarossziget polgármestere, Crisan vármegyei prefektus, Mociuschi ezredes, a szigeti helyőrség parancsnoka és Joe Gherman közigazgatási vezérfelügyelő. Az ülésen elsőnek Tite polgármester meleg szavakkal üdvözölte Hodor államtitkárt, aki meghatóttan mondott köszönetet a szívből jövő szavakért. Este a prefektura dísztermében bankettet adtak az ünnepelt tiszteletére, aki nagy egyszerűségben vázolta Máramaros megye multját és jelenét.

Tizenötezer tonna gabonát vásároltak a németek Konstancában

BUCURESTI, június 26. Német cégek az új termésből máris nagy kötecsket eszközöltek Constantában. Az eddig megvásárolt mennyiséget 15.000 tonnára becsülik.

Véres verekedés volt a „Jehova tanainak“ newyorki kongresszusán

Newyork, június 26. Vasárnap este a „Jehova tanainak“ vallásos kongresszusán véres verekedés volt. A nagygyűlésen mintegy 18 ezren vettek részt. Egy adott pillanatban, nem lehet tudni, milyen okból, miatt az egyik szónok a szekta igazságai mellett argumentumokat sorakoztatta fel, nagy tolongás támadt a tömegben, amely néhány perc alatt véres verekedésé fajult. A verekedés során mintegy 40—50 ember sebesült meg. A rendőrség csak nagynehezen tudta a rendet helyreállítani.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18
Telefon: 18-60.

EUN DE IMPRIMA

Taxa post. plătita în n. No. 30523/2
10. Telefon: Havonta 110, évre 600, egy földre: Havonta félre 12, Hirdetések díj „UJ KELET“ banatj zsidós ja. Cikkünk forrás megjel

Franco

Franco táborn római látogatás zettén feltétlen jelez Ciano gr e látogatás elő távirati iroda je tárgyalására“. ter szokatlanul Olaszországban Mussolinivel és es legközelebbi noknak, a span együtt két katon országot.

Franco táborn igyekszik hálójá amelyben a ten Beszédeiben HII zett sorozatos kö litottság hangsz Nem esoda, ha a szágnak a tenger és politikai egyiv hangsúlyozzák, közös eszményért szág sorsközösség Különös nyomatel hogy nemcsak az jövő is egyesíti a

Egyes diplomák nak a tengerházo zott orientálódása orosz hármasszöv gésbe. Ezek nem. Suner belügyminis po de Líano tábo angol védelmi fron feszítések fokozása tesek Spanyolorsz Mussolini formailag Olaszországról a Európa két ellensé Ott maradt azonb főleg annak bizony tengelyhatalmak mi számlíthatnak Róm hangsúlyozni, hog harci értékéről nin szen nyilvánvaló, h a modern háberuzs iatai alapján egy Európában.

Ha olasz részre annyira sürgetik, u angol-francia-török dó, amely a fasizot deprimálólóg hatott mény ugyanis nem Fekete-tengerre, ha tengerre és a Balk megfőelően Törökön tartózik megvédeni tét, a Szezi csator is az angol érdekek leti részében. A D átjárás most már cs mára áll nyitva. P mára ugyancsak fe szövetség és török es léphetnek a Balkánor vagy Görögországnak tosság bevéltására k sen kompenzálja a ny ország a maga javár val elkönnyvelhető. E politika a vesztesége szerzni.

Ez a törekvés Fra az a Caudillo legutó nyitott ajtókra talál mondotta Franco — ról sem ért véget. Sp fondorlatos bekerítési col. A nyugati hatalm szik, hogy az új Span zelem után, kanossz pénz után. Franco tün ayal birodalomról“. A Spanyolországnak föld gati Földközi-tengeren ehetősegeket biztosít, nek számolnia kell. O ország — mondják tov nem akarnak egyedur